Nr. 350 (7232)

WARSZAWA, ŚRODA 24 LISTOPADA 1937 r.

R. K. XLI

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy. w soboty do 3 popoł
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 112

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Po zamachu stanu w Brazylii

Prezydent Brazylii Vargas, który dokonał faszystowskiego zamachu stanu, aby wbrew woli większości narodu utrzymać się przy władzy, odczytuje przed mikrofonem „orędzie" do narodu, w którym obiecuje ludowi niemal raj na ziemi. P. Vargas dla bezpieczeństwa woli stykać się ze „swoim" narodem przez... radio.

Napad bojówki „narodowej" na poczet sztandarowy w Poznaniu

ugodził w wojsko

Oświadczenie Dowódcy Okręgu Korpusu Nr. 7 gen. Knolla

W związku z napadem bojówek „narodowych" w Poznaniu na czerwone sztandary młodzieży robotniczej niesione w poczcie sztandarowym w czasie święta Niepodległości, Dowódca Okręgu Korpusu Nr. 7, gen. Knoll, ogłosił następujące oświadczenie:

„Dzień 11 listopada obchodzony uroczyście w całej Polsce, jako „Święto Niepodległości", został w Poznaniu zakłócony napaściami na biorące udział w święcie organizacje społeczne i przysposobienia wojskowego.

Biorąc pod uwagę, że:

1) zgodnie z regulaminami wojskowymi defiladę przyjmuje najstarszy rangą oficer garnizonu (w tym wypadku Dowódca O. K.);

2) że wojsko, organizując przebieg uroczystości oraz defilady, WZIĘŁO NA SIEBIE ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA PORZĄDEK I BEZPIECZEŃSTWO ORGANIZACYJ BIORĄCYCH UDZIAŁ W UROCZYSTOŚCI, KTÓREJ BYŁO GOSPODARZEM;

3) organizacje P. W. i społeczne wzięły udział w pochodzie i defiladzie na apel Pana Ministra Spraw Wojskowych,

stwierdzam, że akty napaści, mącąc powagę uroczystości i wprowadzając w atmosferę uroczystego obchodu niegodne wystąpienia o cechach partyjno - politycznych, UGODZIŁY W WOJSKO.

Faktu obrażenia wojska nie umniejszą okrzyki wznoszone na cześć defilującego wojska, policji i niektórych organizacyj społecznych, wobec czego zastrzegam sobie PEŁNE WYCIĄGNIĘCIE KONSEKWENCYJ.

DOWÓDCA OKR. KORPUSU Nr. 7
(—) KNOLL, generał brygady.

150-lecie wynalazcy fotografii

Wczoraj minęło 150 lat od urodzenia L. J. M. Daguerie'a — wynalazcy fotografii.

Po wizycie lorda Halifaxa w Berlinie

Nie doszło do porozumienia

zarówno w sprawie Austrii i Czechosłowacji jak i kolonii

Koła polityczne Paryża z wielkim zainteresowaniem oczekują na oficjalne oświadczenie premiera Chamberlaina na temat wyników podróży lorda Halifaxa do Berlina. Dotychczas brak w tej sprawie wszelkich autorytatywnych informacyj.

W braku konkretnych wiadomości, prasa francuska opiera swoje komentarze przeważnie na głosach prasy londyńskiej i niemieckiej oraz na doniesieniach swych korespondentów berlińskich. Korespondenci dzienników, zgodnie informują, iż przebieg rozmów między angielskim mężem stanu a kanclerzem Hitlerem

NIE WNIÓSŁ ŻADNYCH NOWYCH ELEMENTÓW DO SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ.

Berliński korespondent „Le Journal" stara się scharakteryzować odprężenie, jakie nastąpiło w prasie niemieckiej, jak i angielskiej,

JAKO WYSOCE PLATONICZNE

i podkreśla, że rozmowy lorda Halifaxa z niemieckimi mężami stanu miały wykazać **poważne różnice zdań, o ile chodzi o sprawę organizacji Europy**, to znaczy, ściślej biorąc, o ile chodzi o sprawę

STOSUNKU RZESZY DO AUSTRJI I CZECHOSŁOWACJI.

Głównym przedmiotem obaw, jak i domysłów prasy francuskiej na marginesie rozmów lorda Halifaxa i kanclerza Hitlera, jest w dalszym ciągu sprawa austriacka, jak również sprawa stosunków niemiecko - czechosłowckich. „Echo de Paris" ze swej strony informuje, że kanclerz Hitler miał wysuwać w czasie rozmów żądanie

PLEBISCYTU W AUSTRII,

jak również żądanie specjalnych praw dla Niemców sudeckich. Na zakończenie rozmów postawił jednak jeszcze raz z całą wyrazistością sprawę

REWINDYKACYJ KOLONIALNYCH,

aby w ten sposób wzbudzić obawy w opinii angielskiej i uczynić koła polityczne W. Brytanii bardziej skłonnymi do ustępstw na odcinku europejskim.

Zaburzenia w Grecji

W londyńskich kołach politycznych rozeszła się pogłoska o zaburzeniach, jakie wynikły w Atenach w związku z niektórymi zarządzeniami premiera Metaxasa. Dotychczas nie ma potwierdzenia tych wiadomości. Król Jerzy grecki bawi w chwili obecnej, jak wiadomo, w Londynie.

Aresztowanie Szeika Saadi w jaskini w pobliżu Jenin

W Jerozolimie ogłoszono o aresztowaniu szeika Farhan Saadi. Policji udało się odnaleźć kryjówkę szeika w jaskini w pobliżu Jenin, gdzie ukrywał się wraz z trzema oddanymi ludźmi. Farhen Saadi poszukiwany był od czasu pamiętnych rozruchów w r. 1935. Szeik w czasie jednego ze starć walczył wówczas na czele oddziału konnego Arabów i odniósł dwie rany. Z pola walki unieśli go towarzysze i ukryli go tak, iż dotychczas nie można było go odnaleźć. Zdaniem władz angielskich szeik Farhan Saadi jest jednym z najwybitniejszych przywódców terrorystów arabskich.

Tragiczna lista

Emigracyjny „Tagebuch" niemiecki zamieszcza poniższą tabelę, obrazującą los przywódców rewolucji październikowej.

RADA KOMISARZY LUDOWYCH 7-go PAŹDZIERNIKA 1917 R.:

Przewodniczący Lenin — zmarł.

Kom. spraw wewn. i zastępca przewodn. Rykow — uwięziony.

Kom. spraw zewn. Trocki — na emigracji.

Kom. rolnictwa Milutin — usunięty ze wszystkich stanowisk, los nieznany.

Kom. pracy Szlapnikow — uwięziony.

Komisarz dla spraw armii i floty Antonow Owsiejenko — usunięty ze wszystkich stanowisk, los nieznany.

Krylenko — usunięty ze wszystkich stanowisk, los nieznany.

Dybienko — generał.

Kom. handlu Nogin — popełnił samobójstwo po usunięciu ze wszystkich stanowisk.

Kom. oświaty Łunaczarski — zmarł.

Kom. skarbu Skworcow-Stiepanow—zmarł po usunięciu ze wszystkich stanowisk.

Kom. sprawiedliwości Oppokow - Łomow—usunięty ze wszystkich stanowisk, los nieznany.

Kom. aprowizacji Teodorowicz — usunięty ze wszystkich stanowisk, los nieznany.

Kom. poczty Awiłow - Glebow — usunięty ze wszystkich stanowisk, los nieznany.

Kom. spraw narodowościowych Stalin — dyktator.

Jak widać z tej listy 15 b. członków Rady Komisarzy Ludowych — jeśli pominąć dwóch zmarłych na wolności śmiercią naturalną— jeden tylko gen. Dybienko cieszy się jeszcze z łaski Stalina wolnością i stanowiskiem.

Wizyta premiera węgierskiego w Berlinie

Atak na Mount Everest

Dzieje wypraw na najwyższy szczyt świata

W wielkim audytorjum Uniwersytetu Warszawskiego odbył się ciekawy odczyt p. Hugh Ruttledge, kierownika wypraw angielskich na Mount Everest w latach 1933 i 1936 p.t.:

„PRÓBY ZDOBYCIA MOUNT EVEREST".

W wielkim audytorium zgromadziło się ok. dwa tysiące słuchaczy, którzy z natężoną uwagą wysłuchali barwnej opowieści p. Ruttledge o bohaterskich zmaganiach się z przyrodą podczas 5-iu kolejnych wypraw na górę Everest.

Zdobycie szczytu Everest połączone jest z dużymi trudnościami politycznymi i terenowymi.

Trudności polityczne polegają na tym, że masyw Everestu leży na pograniczu Tybetu i Nepalu.

PAŃSTEWKA TE NIE PUSZCZAJĄ EUROPEJCZYKÓW W OBRĘB SWYCH GRANIC.

Wskutek tego wyprawa na Everest musi okrążać terytorium Nepalu, nadkładając kilkaset kilometrów. Kraj, przez który wyprawa przechodzi jest pustynny i ubogi. Brak jest żywności. Należy więc zabierać ze sobą aprowizację na 4 do 5 miesięcy. Wyprawa składa się przeciętnie z

100 TRAGARZY TUBYLCÓW ORAZ 300 JUCZNYCH ZWIERZĄT.

Europejczyków było w roku 1932 — 16, w r. 1936 — 12.

Każda wysoka góra — mówił prelegent — ma swoją własną pogodę, to samo należy powiedzieć o Evereście, który ma swoją pogodę, a właściwie niepogodę.

ATAKOWAĆ EVEREST MOŻNA TYLKO W CIĄGU 6-CIU TYGODNI PODCZAS ROKU,

kiedy względnie ucichną wiatry idące od płaskowzgórza i tybetańskiego monsum, wiatr południowy, idący od półwyspu indyjskiego. W ciągu tych kilku

tygodni wyprawa musi dokonać największego wysiłku, później bowiem zaczyna się

OKRES BURZLIWYCH WIATRÓW,

które całkowicie udaremniają nie tylko wspinanie się na szczyt, ale nawet pobyt w wyższych partiach górskich.

W miarę posuwania się wzwyż, przyroda staje się coraz bardziej surowa i dzika. Na człowieka oddziaływa coraz bardziej

BRAK TLENU.

Aklimatyzacja, czyli przystosowanie się do dużych wysokości w najwyższych partiach, Everestu, jest niemożliwa. Następuje zjawisko t. zw. deterioracji, czyli

STRATA SIŁ, WAGI, ZANIK APETYTU, BEZSENNOŚĆ I DEPRESJA PSYCHICZNA.

Co dwa kroki wspinający się musi robić 5 do 6-ciu pełnych oddechów. Od wysokości 7600 metrów należy się wspinać w górę możliwie jaknajszybciej, aby skrócić do minimum szkodliwe następstwa deterioracji. Najwyższą wysokość, którą osiągnęli członkowie wyprawą, było

8564 METRY.

Najwyższe partie Everestu są bardzo trudne do wspinania. Składają się one z ostro pochyłych płyt skalnych, na których niepodobna znaleźć miejsca na łożenie obozu, lub ustawienie namiotu. Brak jest również bloków skalnych dla zabezpieczenia wspinających, gdy pada śnieg, a w roku 1936 Mount Everest był obficie ośnieżony.

POCHÓD W GÓRĘ JEST NIEMOŻLIWY.

Gatunek śniegu na tych wysokościach jest niespotykany w innych górach na świecie. Jest to śnieg w rodzaju bardzo sypkiego puchu, uniemożliwiający marsz w górę.

Próby zdobycia szczytu Mount Everest to nie tylko próba sprawności fizycznej człowieka, ale to przede wszystkim

PRÓBA CHARAKTERU,

próba zwycięstwa pierwiastków duchowych, tkwiących w człowieku, nad fizycznymi.

Jak to było na zamku Verso'x?

Machinacje Hr. Paryża

na granicy Szwajcarji i Francji

Wydalenie przez władze szwajcarskie z granic Szwajcarii hr. Paryża, syna pretendenta do tronu francuskiego ks. de Guize, wywołało poważne echa w prasie paryskiej. Hr. Paryża, zgodnie z poleceniem władz opuścił już terytorium Szwajcarji i udał się do Belgii.

Prasa paryska z powodu zarządzenia władz szwajcarskich obszernie omawia akcję legitymistów. Według doniesień pracy, hr. Paryża wynajął w Szwajcarii w pobliżu granicy francuskiej zamek Versoix oddalony o kilkanaście kilometrów od Genewy, dokąd zwołał swoich zwolenników z okręgów pogranicza szwajcarskiego. Jednocześnie rozeszły się pogłoski, iż hr. Paryża podać ma do wiadomości obecnych manifest księcia de Guize zwrócony do wszystkich katolików i rojalistów francuskich. W związku z tym do zamku Versoix została nawet zaproszona prasa genewska. Ponieważ na wezwanie Hr. Paryża przybyło kilkaset osób, władze szwajcarskie zaniepokojone tym zjazdem politycznym, wydały polecenie Hr. Paryża, by opuścił terytorium Szwajcarii. „Action Francaise" podejrzewa, iż zarządzenie Rządu szwajcarskiego spowodowane zostało interwencją władz francuskich.

MANIFEST PRETENDENTA DO TRONU FRANCUSKIEGO.

Manifest ogłoszony przez pretendenta do tronu francuskiego księcia de Guise, który miał być odczytany na zebraniu monarchistów francuskich, zorganizowanym w Szwajcarii przez syna księcia de Guise Hrabiego Paryża, zawiera sensacyjny ustęp o ile chodzi o stosunki na prawicy francuskiej. Książe de Guise, oświadczył w swoim manifeście, że ultranacjonalistyczna organizacja polityczna skupiająca się wokół dziennika „Action Francaise" noszącego to samo miano, nie reprezentuje monarchizmu francuskiego. Jej program, doktryny i metody są nie do pogodzenia z tradycjami „monarchii francuskiej", reprezentowanej przez obecny dom książąt de Guise. Dla ruchu „Action Francaise" jest to bardzo poważny cios, tym bardziej, iż organizacja ta została potępiona przez Stolicę Apostolską.

Do naszych czytelników

Dokładamy wszelkich starań, aby sprzedaż i doręczanie pisma odbywały się punktualnie, stale i już w godzinach rannych. Czy wysiłki nasze dają dobre rezultaty — możemy to ustalić tylko przy ciągłym współdziałaniu naszych czytelników. Prosimy więc uprzejmie o niezwłoczne komunikowanie administracji o zauważonych brakach i uchybieniach z podaniem: daty, godziny, miejscowości i ewentualnie Nr. sprzedawcy.

Przed wyborami w Rumunii

Kartel wyborczy rządowego stronnictwa z hitlerowcami

Wszystkie stronnictwa polityczne Rumunii czynią przygotowania do wyborów parlamentarnych. Rządowa partia liberalna zawarła — jak podają pisma — kartel wyborczy z niemiecką partią mniejszościową, na podstawie którego przyznano Niemcom 12-cie miejsc w parlamencie. Niemiecka partia obejmuje niemal wszystkie ośrodki mniejszościowe. Na czele organizacji stoi p. Fabrizius.

Na dziś zwołane zostało posiedzenie naczelnego komitetu partii narodowo - chłopskiej pod przewodnictwem p. Mihalake. Jak twierdzą ogólnie na posiedzeniu obecny szef ustąpi i zostanie obrany ponownie dawny szef b. premier Maniu.

Janson znowu usiłuje utworzyć Rząd

Król Leopold zwrócił się ponownie do Jansona, powierzając mu misję tworzenia nowego Rządu po odmowie, z jaką się spotkał ze strony Tschoffena i Bruneta. Tschoffen uchylił się od podjęcia się misji uformowania nowego Rządu. Podobne stanowisko zajął minister bez teki Brunet, deputowany socjalistyczny, do którego król zwrócił się z kolei z propozycją, by wszczął rozmowy z przedstawicielami stronnictw. Janson, wobec odmowy przedstawicieli innych stronnictw, pozostał jedynym kandydatem na przyszłego szefa Rządu Belgii.

Wzrastająca aktywność Z. S. S. R.

na Dalekim Wschodzie

Prasa chińska przyjęła z nieukrywanym zadowoleniem wiadomość o dwuch krokach Rządu sowieckiego: złożeniu protestu w Tokio przeciw przemówieniu gen Araki i wyznaczeniu nowego ambasadora w Chinach na miejsce odwołanego Bogomołowa. Prasa upatruje w tych krokach oznakę wzrastającej aktywności polityki sowieckiej na Dalekim Wschodzie. Według prasy chińskiej, protest sowiecki w Tokio wywołany został przez wywiad, udzielony przez gen. Araki przedstawicielowi agencji „Associated Press", w którym generał japoński nawoływał do wydania otwartej walki ZSSR. Protest, złożony przez ambasadora Sławuckiego na ręce Hiroty na piśmie, umotywowany jest tym, że po nadaniu gen. Araki rangi radcy ks. Konoe, stał się on osobą urzędową, i za przemówienia jego odpowiada Rząd tokijski.

CZY RASIZM W POLSCE JEST MOŻLIWY

omawia

BENEDYKT HERTZ

w swojej książce p. t.

Żydowska krew

zawierającej między innymi spis wszystkich rodzin polskich pochodzenia żydowskiego.

Cena zł. 1.80.

Wydawnictwo księgarni Ludwika Fiszera, Mokotowska 46a, tel. 715.03.

Na wyższych uczelniach

LIST INTELEKTUALISTÓW FRANCUSKICH.

Angielskie pismo liberalne „Manchester Guardian" drukuje list otwarty 25 intelektualistów francuskich, profesorów wyższych uczelni, naukowców i literatów w sprawie ghetta na wyższych uczelniach w Polsce. Francuzi wypowiadają się oczywiście przeciw ghettu. List podpisali między innymi prof. Curie - Jolliot (córka Marii Curie-Skłodowskiej) i jej mąż prof. Jolliot.

ZJAZD REKTORÓW.

Rozeszły się pogłoski o zjeździe rektorów wszystkich wyższych uczelni w Polsce. Na zjeździe mają ponoć być uchwalone sankcje wobec studentów, nie stosujących się do zarządzeń ławkowych profesorów (t. zn. wobec sprzeciwiających się ghettu ławkowemu).

(jr.).

Proces 32-ch w Kielcach

Przed Sądem Okręgowym w Kielcach w dniach 15 — 20 listopada b. r. toczył się proces 32 oskarżonych o należenie do K.P.P. i o działalność wywrotową. Na ławie oskarżonych znaleźli się, między innymi: przewodniczący Rady Związków Zawodowych w Kielcach i członek Komitetu P. P. S., tow. W. Krawczyk, sekretarz Związku Robotn. Przem. Budowlanego, tow. W. Romaniec, oraz prof. H. Szulc, a także 73-l. J. Waligóra, działacz niepodległościowy.

Akt oskarżenia, sporządzony przez prokuratora Wolnika, opierał się na zeznaniach niejakiego Wojc. Łyko, oraz na zeznaniach księdza narodowego, dr. Izydora. Aresztowania przeprowadzone w marcu r. b., objęły również i naszych dwuch działaczy.

Oskarżonych bronili adwokaci: Barcikowski, Menes, Winawer, Zylberlast z Warszawy, Aleksandrowicz i tow. Zygmunt Gross z Krakowa, oraz Cichocki, Eichel i Rozdui z Kielc.

W wyniku 5-dniowej rozprawy w poniedziałek Sąd Okręgowy w Kielcach ogłosił wyrok, skazujący. A. Goldsteina na osiem lat więzienia, I. Paciorkowskiego i Ch. Górkę na 6 lat więzienia każdego, Sz. Pantirera, A. Piwko, E. Kuperberg po 5 lat więzienia, Ch. Weber na 4 lata, St. Cemberkiewicz, J. Kantora, Sz. Goldmana, K. Kaufmana i Ch. Goldszleger po 3 lata więzienia, zaś J. Waligórę na 8 miesięcy aresztu.

Pozostałych oskarżonych sąd uniewinnił, a między innymi tow. W. Krawczyka, który przebył w więzieniu 4 miesiące i tow. W. Romańca, który przebył w więzieniu 8 i pół miesięcy.

Prokurator zapowiedział apelację.

Uchylenie wyroku

w sprawie wicepr. Stronnictwa Ludowego

Sąd Najwyższy rozpatrywał 22 b. m. kasację, złożoną przeciw wyrokowi Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, skazującego wiceprezesa N. K. W. Stronnictwa Ludowego, Stanisława Mikołajczyka i prezesa pow. Ostrowskiego, Mocka, po 4 miesiące aresztu, z powodu odwołania się prokuratora od wyroku, uwalniającego obydwu, poprzednio wydanego przez Sąd Okręgowy.

Profesor Glazer popierał skargę kasacyjną, w dłuższych, znakomicie opracowanych wywodach, domagając się uchylenia wyroku w stosunku do obydwu skazanych.

Podobne stanowisko zajął prokurator, który w stosunku do oskarżonego Mikołajczyka zażądał uchylenia wyroku w całości, w stosunku do Mocka — w części dotyczącej wymiaru kary.

Sąd Najwyższy, po krótkiej naradzie, uchylił wyrok w stosunku do St. Mikołajczyka w całości, w stosunku do Mocka zaś przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

O znieważenie min. Grabowskiego

We czwartek, 25 b. m., w sądzie grodzkim przy ul. Trębackiej w Warszawie odbędzie się sprawa adw. *Wacława Szumańskiego*, oskarżonego o zniewagę w liście min. Grabowskiego, zniewagę dyrektora departamentu więziennego i wiceprokuratora Sądu Okręgowego do spraw politycznych (art. art. 127, 132 i 256).

Sądzić ma sędzia Fijałkowski oskarżać będzie prok. Żeleński. Do sprawy nie powołano żadnych świadków.

W kołach sądowych krążą przypuszczenia, że sprawa odbędzie się przy drzwiach zamkniętych.

Pokwitowania

Strajkujący pracownicy „Dziennika Porannego" kwitują odbiór następujących sum:

Od pracowników i robotników Dzielnicy „Wola"	10.—
Od Unii Pracowników Umysł.	100.—
Od A. Janiaka (przez „Dziennik Ludowy")	20.—
Od nauczycieli	1.—
Od p. Z. Nowickiego	100.—
Od p. T. K.	15.—
Od robotników i pracowników f-my „Fenix"	12.—
Od p. inż. M. S.	5.—
Od p. Z. Nowickiego	50.—
Od delegatów Oddz. Warsz. ZNP	75.55
Razem	888 05
Łącznie z poprzedn. sumami	1.123.15

Jednocześnie pracownicy kwitują z odbioru wielu paczek żywnościowych oraz wyrażają podziękowanie firmie „Polska Płyta", Marszałkowska 104, za zaofiarowanie płyt do patefonu.

Znowu statek zatonął na wodach hiszpańskich

W odległości 45 mil na północ od Walencji zatonął wraz z załogą parowiec hiszpański „Coraubal". Jak donosi Reuter, przed zatonięciem statku słyszano w znacznej odległości odgłos eksplozji. Przyczyny eksplozji nie są wyjaśnione. Możliwym jest, iż parowiec zderzył się z podwodną miną.

Przegląd prasy

TOTALIZM CZY DEMOKRACJA?

Dyskusja trwa.

W prasie polskiej wciąż trwa dyskusja na temat faszystowskiego „totalizmu", a więc ustroju, podporządkowującego całe życie duchowe państwa **jednej** ideologii **jednej** partii, najczęściej jednemu „wodzowi"; naturalnie, taki „totalizm" łączy się z bezwzględnym **przymusem;** prawa jednostki są zniszczone, zmiażdżone.

Ostatnio dyskusję na nowo wzniecił ks. Pawski w „Pro Christo" (cytowaliśmy ten artykuł), opowiadając się — jak gdyby w imieniu (części) młodzieży katolickiej — **za totalizmem** i interpretując encykliki papieskie w odpowiedni sposób. To stanowisko ks. Pawskiego wywołało zachwyty endeckiego „Dziennika Narodowego" i „Falangi", natomiast zastrzeżenia „Czasu" i nawet „ABC".

Dyskusja trwa dalej. Najciekawsze w niej stanowisko **obozu katolickiego.** Uważnie studiujemy to stanowisko i widzimy wyraźnie, że jest **niejednolite.** Żywioły endeckie i ONR-owe skłonne są do podzielania poglądów ks. Pawskiego; żywioły konserwatywne, zbliżone do „stronnictwa pracy" (chadeckie np.) i inne podobne przeciwstawiają się ks. Pawskiemu. Naturalnie wszyscy potępiają hitlerowską formę totalizmu, skoro Hitler prześladuje katolików i skoro encykliki wyraźnie zwróciły się przeciw hitleryzmowi. Natomiast rzadziej rozlegają się głosy potępienia, skierowane przeciw faszyzmowi **włoskiego** typu. Czytaliśmy takie potępienie niedawno w „Polonii". Ostatnio p. B. K. w swej polemice z ks. Pawskim napisał:

> We Włoszech totalizm nie doprowadził do tych samych wobec Kościoła skutków, co w Niemczech. Jednakże i tam *dąży on do podporządkowania Kościoła państwu.* Jak to mówił Mussolini w izbie poselskiej w r. 1929: „Państwo faszystowskie jest katolickie, wyłącznie i gruntownie faszystowskie. Katolicyzm jest jego częścią składową...". Państwo faszystowskie rządzi się zasadami, wyłożonymi przez Machiavela. O tych zasadach pisał Ettore Janni: „Prawa tej polityki są specyficznie anti-chrześcijańskie".

Natomiast o **austriackim,** a więc klerykalnym typie totalizmu, nie pisze wyraźnie chyba **nikt** z publicystów katolickich, potępiających totalizm wogóle. **Dlaczego?!** Przecie stosunek do austriackiego, klerykalnego typu totalnego jest miarą **szczerości** w potępianiu totalizmu przez katolicką publicystykę! Chcielibyśmy usłyszeć coś o Austrii. Ks. J. P. w „Głosie Narodu" raz coś napomknął o „katolickim totalizmie", ale w słowach nader ostrożnych, bez wymieniania słowa „Austria".

Jeśli natomiast pominąć specjalną (bardzo ważną!) kwestię austriackiego typu, to trzeba przyznać, że chadecka publicystyka dość stanowczo odżegnuje się od totalizmu. Bierzemy np. „Dziennik Bydgoski". Nie tylko sam odgradza się od totalizmu, lecz nawet **endeków piętnuje** za totalizm:

> Trochę w stronę totalizmu zaczął także zerkać Ozon czyli „Obóz Zjednoczenia Narodowego". „Jednolicie kierowana wola", która stanowi jego hasło, nie jest niczym innym, jak właśnie odmianą totalizmu. *Również Stronnictwo Narodowe* (endecja) weszło od przeszło 2-ch lat na tę drogę. Zaczęło od tego, że w swej organizacji zniosło wybory, a zaprowadziło *system nominacji władz partyjnych* przez górę stronnictwa. Ograniczono też czy zniesiono całkowicie wolną wymianę zdań, czyli *dyskusję* na zebraniach.
>
> Nie wszystkim członkom Stronnictwa te metody się podobają i dlatego rzedną jego szeregi. Tym się tłumaczy, że prasa endecka zaczęła swym czytelnikom tłumaczyć, iż endecki totalizm *nie jest podobny* do włoskiego czy niemieckiego.

Ciekawy artykuł o totalizmie znajdujemy w „Kulturze", poznańskim tygodniku, bliskim pono Akcji Katolickiej. P. Niesiołowski polemizuje z p. St. Piaseckim z „Prosto z Mostu" (w tym ONR-uzującym tygodniku znajdują właśnie oparcie katolicy-totaliści!). P. Niesiołowski przyznaje, że sam ma w głębi duszy sympatie do totalizmu. Ale po dłuższym namyśle odrzucił totalizm. Wszak wolność — to dar Boga. Wszak przymus ma swe granice. Zadługo atoli p. Niesiołowski tłomaczy „głębokie" dziejowe korzenie totalizmu...

Jeszcze jeden ciekawy głos, niedawno z uznaniem cytowany przez p. B. K. Oto w jezuickim piśmie „Wiara i Życie" zabiera głos ks. Wawryn. Pisze o młodzieży, o jej katolickich przekonaniach. Dobrze — powiada — ale jak pogodzić ten katolicyzm z **metodą pałki i petardy"?**

> Ze smutkiem trzeba będzie wyznać, iż postępowanie pewnej części tej młodzieży staje nieraz w *rażącej sprzeczności* z *zasadami wiary,* bywa jaskrawym pogwałceniem już nie tylko etyki Chrystusowej, lecz elementarnego poczucia moralnego. A na domiar złego początyna się nawet cynicznie głosić, że *metody pałki i petardy* trzeba stosować nie tylko w imię narodu, ile w imię—religii i Chrystusa!

A to przecie młodzież o przekonaniach przeważnie totalistycznych — np. ta z „Falangi", cytującej z rozkoszą totalistyczne wywody ks. Pawskiego...

Taki jest przebieg dotychczasowy tej zajmującej dyskusji. Z zadowoleniem więc stwierdzamy, iż znaczna część katolickiego obozu potępia totalizm, — aczkolwiek o Austrii woli nie mówić. Niemniej jest prawdą, że obóz katolicki jest **rozdwojony.** Ks. Pawski zachłystuje się z rozkoszą na dźwięk słowa „totalizm", encykliki papieskie interpretuje sobie w sensie totalnym, a pp. ONR-y i endecy radośnie mu przytakują! Nie ma więc opinii **jednolitej!**

Nie tylko zresztą nie ma jednolitej opinii. Nawet ci z pp. klerykałów, którzy są przeciwnikami „totalizmu", bynajmniej nie stają na gruncie konsekwentnej demokracji. Patrz np. artykuł „Głosu Narodu", który nie życzy sobie ani 5-przymiotnikowej ordynacji, ani szybkiego przeprowadzenia nowych wyborów.

K. Cz.

Węgry nie przystąpią do paktu antykomunistycznego

W przeciwieństwie do pogłosek, które wiążą się z pobytem mężów stanu, o ewentualnym przystąpieniu Węgier do antykomunistycznego paktu trzech oświadczają w Berlinie, że tak Węgry jak i Jugosławia zawiadomiły już rząd Rzeszy, że do paktu nie przystąpią.

Opowieści drutów telegraficznych

WIELKI STRAJK W PRADZE CZESKIEJ.

W dniu wczorajszym proklamowany został w Pradze generalny strajk transportowych pracowników przemysłu węglowego. W strajku tym, mającym podłoże ekonomiczne, bierze udział 3.500 osób.

STRASZNY WYBUCH W FABRYCE OGNI SZTUCZNYCH.

Donoszą z Valparaise, że w tamtejszej fabryce ogni sztucznych na skutek wybuch, który zniszczył doszczętnie całą fabrykę. Straż pożarna wydobyła z pod gruzów i zgliszczy zniekształcone strasznie zwłoki ośmiu osób, zatrudnionych w fabryce, których nie zdołano identyfikować. Przyczyn wybuchu nie ustalono.

BURZA GRADOWA ZNISZCZYŁA MIASTO.

Nad miastem Santa Fe przeszła gwałtowna burza gradowa. Szalejący wicher pozrywał dachy z domów, powyrywał drzewa z korzeniami, słupy telegraficzne i porwał sieci telegraficzne i telefoniczne. Kilkanaście osób zostało rannych, kilka z nich bardzo ciężko. Wyrządzone szkody materialne tak w mieście Santa Fe, jak i przyległych miejscowościach, są bardzo znaczne.

STAN ZDROWIA GANDHIEGO.

W zdrowiu Gandhiego nastąpiła wybitna poprawa. Ciśnienie krwi uległo znacznemu zmniejszeniu.

ZGON SŁYNNEGO MALARZA.

Wczoraj wieczorem zmarł w Londynie w wieku lat 66, słynny malarz portrecista Filip Laszlo. Laszlo, który był z urodzenia Węgrem, przyjął przed wojną obywatelstwo angielskie. Swego czasu zrobił on portrety prawie wszystkich monarchów europejskich.

NA WALL STREET W NOWYM YORKU.

Na Wall Street zaznaczyła się wczoraj ponownie poważna zniżka kursów giełdowych. Niektóre akcję osiągnęły zniżkę nie notowaną od dwóch lat. Najniżej spadły akcje zakładów metalurgicznych.

Hitleria sposobi się do wojny

Przygotowania „psychologiczne"

Że w „III-ciej Rzeszy" wszystko jest „nastawione" na wojnę światową — wiadomo powszechnie. Że dniem i nocą produkowane są gazy i aeroplany—także. Że prof. Banse gorąco zaleca wojnę bakteriolgiczną, bo ta może szybko wytępić całe nieprzyjacielskie narody—również. Że ludendorfowska doktryna „wojny totalnej" znalazła w Hitlerii powszechne (wśród hitlerowców) uznanie — wiadomo.

Wiadomo także, że Hitleria nie ogranicza się do materialnej strony przygotowań. Prowadzi także systematyczną kampanię **psychologiczną**. Ramy „totalne", nie dopuszczające do krzewienia innych poglądów poza hitlerowskimi, ułatwiają tą kampanię. Puszczono w ruch przeróżne recepty **ideologiczne** celem obrabiania ludności. Np. **rasizm** jest taką receptą. Skoro bowiem rasa germańska „nordycka" jest „najlepszą" — więc powinna panować nad światem, a przynajmniej nad Europą. Istotnie, właśnie ten wniosek wyciąga z rasistowskich założeń Rosenberg w swym „Micie 20-go stulecia".

Tak psychologicznie przygotowuje się naród do wojny. **Z całą świadomością i celowością!** Do wojny nb. ofensywnej, **zaczepnej**, bo przecie Niemcom nikt atakiem nie grozi.

Że robi się to wszystko z całą świadomością, a zarazem perfidią, świadczy nowa praca, która leży oto przed nami. Jest to praca majora **Blaua** zatrudnionego w „**Psychologicznym laboratorium(!) ministerium wojny**". Jak widać, **wojenno-psychologiczne badania są w pełnym toku.** Wyszła ta praca z serii t. zw. „szarej biblioteki" wojskowej i nazywa się **„Duchowe prowadzenie wojny"**.

Ciekawa ta książka analizuje wszystkie formy propagandy wojennej i wogóle akcji psychologicznej przed wojną i podczas wojny. **Naturalnie**, wszystkie państwa zajmują się **kwestiami** propagandy, ale niemiecki autor najwyraźniej sławia psychologię w służbę **ofensywy wojennej**, zaborczości. Rozważania nad koniecznością strzaskania pokoju wersalskiego nie pozostawiają pod tym względem żadnej wątpliwości.

Autor oczywiście jest zwolennikiem wojny „totalnej". Bacznie rozważa psychologiczne skutki **niespodziewanego napadu**, zaskoczenia. Bacznie rozważa, jakimi psychologicznymi środkami, zastosowanymi w kraju **nieprzyjaciela(!)**, można złamać tam siłę oporu, wiarę w swe siły (str. 56).

Ale najciekawszy jest rozdział ostatni: „Widoki na przyszłość". Powiada tam autor, że bez „psychologii" dziś wojna między kulturalnymi narodami jest niemożliwa. Dziś wojna — to wojna całych narodów, a nie wojna wojsk. Dziś wojna ma charakter „kosmicznego procesu". Dziś naród występuje przeciwko narodowi w sposób taki: „Broń przeciwko broni. Gospodarka przeciw gospodarce. **Duch przeciw duchowi"**.

Te spostrzeżenia ogólne p. Blau zastosowuje **do walki z Traktatem Wersalskim.** To kulminacyjny punkt książki. A więc do walki — **z obecnymi granicami.**

Autor sławi „Führera", że wcześnie zrozumiał „zakłamanie"(!) Wersalskiego dokumentu. Ten dokument — powiada — **nie może stać się podstawą** uspokojenia Europy (str. 78). Mowy nie ma — woła p. major — o wiecznym pokoju! Taki już los ludzkości! Ale możliwy był by do osiągnięcia ewentualnie pokój na pewien odcinek czasu... Niestety, i to jest **niemożliwe** wskutek wiadomego brzmienia Wersalskiego dyktanda.

Wszystko jest aż nadto jasnem w tych bardzo (stosunkowo) ostrożnych i powściągliwych formułach. Krótko mówiąc, także psychologiczna robota jest prowadzona w celach wojny ofensywnej. Czem np. **dla Polski** i jej granic jest Traktat Wersalski — wiadomo każdemu. A prawa Polski do Gdańska także zostały sformułowane w tym dokumencie.

Tak systematycznie, celowo przygotowuje Hitleria wojną także na terenie „psychologicznym". Nic nowego, oczywiście. Jeszcze jedna ilustracja, nic więcej.

K. CZAPIŃSKI.

NA TO WAS STAĆ
aby co tydzień odłożyć sobie 1 zł 25 gr. a w końcu miesiąca wpłacić na książeczkę premiowaną PKO 5 zł. Po 114 miesiącach uzbierany kapitał 600 zł. powiększony jeszcze o możliwe premie, — losowane 4 razy do roku, — może okazać Wam pomoc w potrzebie.
NIE ZWLEKAJCIE Z OTWARCIEM KSIĄŻECZKI!

Sytuacja we Francii

Demokracja a kapitał

(W). W listopadowym numerze „Der Kampf" znajdujemy artykuł Adolfa Sturmthala, który omawia sprawę *przeciwnatarcia kapitału we Francji.*

Zaczyna od stwierdzenia, że wielki kapitał francuski, któremu zwycięstwa wyborcze lewicy w połowie r. ub. zadały cios, od paru miesięcy przystąpił *do akcji odwetu* na polu społeczno - gospodarczym. A poza tym zdołał Francji narzucić *linię polityki zagranicznej, w związku ze sprawą Hiszpanii,* która nie odpowiada interesom francuskiej i europejskiej demokracji, ba! nawet — interesom Francji jako takiej.

Tak wygląda ocena. A teraz, jak autor wyjaśnia przyczyny tego stanu rzeczy.

Przede wszystkim — *przyczyny gospodarcze:*

Zwycięstwu wyborczemu lewicy towarzyszła reakcja mas pracujących przeciw wzmożonej polityce deflacyjnej rządów „Zjednoczenia Narodowego", które doszły do władzy po znanych zajściach 6 lutego 1935 r. i po upadku Rządu radykalnego Daladiera i Frota. Ujemne następstwa tej polityki nacisku na płace i ceny odczuły masy drobnomieszczańskie i chłopskie na równi z robotniczymi. Przecież obniżenie zdolności nabywczej robotnika biło i w drobnego kupca!

Klasa robotnicza osiągnęła po zwycięstwie lewicy wielkie zdobycze socjalne. Zdobycze te z czterdziesto-godzinnym tygodniem pracy na czele, wywołać jednak musiały wzrost kosztów produkcji, nim w wyniku zwiększenia się siły nabywczej mas — nie nastąpi znaczny wzrost obrotów i zmniejszenie się kosztów, przypadających na jednostkę produkowanego towaru. Nie starczyły kredyty na przetrzymanie tego okresu. Nastąpił wzrost cen, który z kolei utrudnił Francji konkurencję na rynkach światowych, o po za tym — osłabił ponownie zdolność nabywczą mas.

W tym stanie rzeczy dewaluacja franka stała się koniecznością. Uprzedziły ją silne fale odpływu kapitału z Francji, które zresztą nie ustały i po dewaluacji... Nastrój płochliwych kapitałów spekulacyjnych świetnie wyzyskała wielka finansiera, ta sama, która już w r. 1925 organizowała przeciw Rządowi lewicowemu sabotaż kapitałowy. Wyzyskano tu zręcznie tę m. in. okoliczność, że Rząd ludowy, który wogóle dewaluację przeprowadzał niechętnie, dokonał jej w rozmiarach umiarkowanych, niewyrównywujących następstw wzrostu cen... Po za tym Francja nie wprowadziła jak Anglia czystej waluty papierowej, lecz zapragnęła na podobieństwo Belgii wrócić co rychlej do stabilizowanego franka. W ten sposób dewaluacja przeprowadzona była w sposób umiarkowany.

W tych warunkach stanęło się na rozdrożu:

Albo zyskać zaufanie kapitału, osiągnąć dobrowolny, niezbędny m. in. na zbrojenia kredyt, albo zastosować przymus: kontrolę dewiz, konfiskaty i t. p. czywiście na te środki przymusowe bardziej umiarkowane grupy Frontu Ludowego nie poszły.

Trzeba było — wywodzi dalej autor — pójść na drogę ustępstw (słynna „pauza"), trzeba było zakreślić sobie ramy postępowania w granicach porządku kapitalistycznego.

Jeszcze bardziej skomplikowana była *sytuacja w dziedzinie polityki zagranicznej.*

Masy francuskie w epoce powojennej nastrojone były przyjaźnie na rzecz pojednania z Niemcami. Nie łatwo przyszło — po zmianie sytuacji w Niemczech, wzmożonych zbrojeniach i ofensywie „Trzeciej" Rzeszy (obsadzenie Nadrenii i t. p.) stworzyć podstawy do zdecydowanej akcji na rzecz bezpieczeństwa zbiorowego. Gdy Rząd Bluma przyszedł do władzy sama zasada bezpieczeństwa zbiorowego doznała już klęski: tragedia Abisynii dobiegła końca, napastnik triumfował. Trzeba było *coś mocnego* przeciwstawić polityce prawicy pojednania z Włochami faszystowskimi, której hołdował Laval!

Tym *czymś* mogło być tylko przymierze z Anglią. Pakt francusko - sowiecki nie miał tej siły przekonywującej: choćby ze względu na silne zaangażowanie ZSSR. na Dalekim Wschodzie oraz ze względu na niechęć sfer bardziej „umiarkowanych" do wiązania się z Sowietami. Im więcej sytuacja międzynarodowa Francji kompolikowała się (oś Berlin — Rzym!) tym bardziej musiała Francja szukać zacieśnienia kontaktów z Anglią. Zaś Anglią rządzą konserwatyści, kierujący się w polityce zagranicznej zasadami, odpowiadającymi nastrojom brytyjskich sfer posiadających.

Oczywiście, sprawa demokracji hiszpańskiej jest tym sferom obojętna. Co najwyżej chodzić im może o swobodną drogę na morzu Śródziemnym. Co najwyżej można je pozyskać do współdziałania, gdy zrozumieją, że zbyt wielkie osłabienie Francji osłabi również pozycję Wielkiej Brytanii.

W tych warunkach nie trudno było również kapitałowi wywrzeć swój wpływ... Tymbardziej, że sojuszowi anglo - francuskiemu odpowiadała polityka porozumienia w sprawach gospodarczych trzech wielkich państw, która się wyraziła w układzie walutowym trzech państw. To porozumienie gospodarcze wymagało ustępstw politycznych na rzecz Londynu.

*
**

Tyle — ocena i wywody Sturmthala. Nie przeczymy, że cały szereg uwag jest słusznych. Ale nie wszystko!

Jeśli chodzi o sprawy socjalne — polityka „pauzy" nie może być uważana jedynie jako cofanie się przed wielkim kapitałem. Byłoby to zmniejszeniem wielkości osiągniętych przez masy robotnicze zdobyczy, które MUSZĄ BYĆ OBECNIE POGŁĘBIONE I UZGODNIONE Z ZASADAMI POLITYKI GOSPODARCZEJ Że zaś w obecnym ustroju istnieją pewne ramy, zakreślające W DANEJ CHWILI granice osiągnięć — to nie jest żadna nowość!

Jeśli chodzi o politykę zagraniczną, jest błędem uważać politykę sojuszu anglo - francuskiego (i zbliżenia do Stanów Zjednoczonych) za coś NARZUCONEGO Francji. Jakaż linia polityki zagranicznej odpowiadać może bardziej demokracji francuskiej? Że zaś sojusznik angielski narzucił Francji politykę, która mas ludowych niezadawala — to znów wynika nie z ofensywy kapitału francuskiego, lecz z układu sytuacji politycznej w Anglii.

Nie przeczymy, że we Francji trzeba było w niejednym ustąpić na rzecz kapitału. Strzeżmy się jednak, jak to czyni Sturmthal, UWAŻAĆ TO ZA WIELKIE COFNIĘCIE SIĘ. Pozycje demokracji francuskiej są niezachwiane. Przemawia za tym zarówno trwałe zaufanie mas, jak i wielkość osiągnięć.

Te właśnie osiągnięcia na wszystkich polach stanowią trwały kapitał zaufania, którego nie utrącą machinacja sfer posiadających.

Koncesie monopolowe

Wobec ujawnienia rażących wykroczeń przeciw ustawie antyalkoholowej i o monopolu spirytusowym władze rozpoczęły akcję, zmierzającą do uporządkowania sytuacji. W wypadku ujawnienia wykroczenia koncesja będzie stanowczo odbierana.

PRZEKROJE

„Swój do swego po swoje"

W stolicy przez kilka dni obradował Ogólnopolski Kongres Kupiectwa Chrześcijańskiego. Zielony kolor nadziei dominował przez ten czas w oknach wystawowych sklepów i magazynów śródmieścia Warszawy. Kongresowi nadano charakter wiece uroczysty, otwarcie zaszczycił swą obecnością pan Prezydent Rzeczypospolitej, odbyło się przyjęcie uczestników Kongresu na Zamku, podejmowano ich w teatrach na galowych przedstawieniach, na domach stolicy powiewały przez cały czas kongresu chorągwie o barwach narodowych, podobno z okazji tego właśnie zjazdu. Słowem, galówka całą gębą, uroczystość narodowa... Kongres, na którym według relacyj „Dziennika Narodowego" święciła tryumfy ideologia stronnictwa, reprezentowanego przez ten organ, powziął szereg uchwał charakteru antysemickiego, zwalających winę niedorozwoju gospodarczego Polski i niskiego poziomu strukturalnego naszego handlu na Żydów. Pisma „narodowe" wszelkich odcieni rozbrzmiewają zwycięskimi fanfarami: triumf na całej linii zasad, propagowanych przez nie tak wytrwale.

Gdy się przerzuca pisma „narodowe" (i nietylko „narodowe"!) z ostatnich dni, zwiastujące nam oto początek ery odżydzenia stanu trzeciego w Polsce, z pamięci wynurza się sylwetka nieżyjącego już wybitnego działacza narodowego z Wielkopolski, który doskonale umiał łączyć urzędowe hasło swego stronnictwa — „swój do swego po swoje" — z ożywionymi tranzakcjami handlowymi, zawieranymi z kupcami żydowskimi. Surowa rzeczywistość jest zresztą zazwyczaj mocniejsza od rozmaitych założeń teoretycznych. Tradycje owego działacza „narodowego" z Wielkopolski są i dzisiaj żywe. Mimo to, że w dzień rocznicy śmierci studenta Wacławskiego sklepy żydowskie w śródmieściu Warszawy blokowały pikiety studenckie i wbrew demonstracyjnym uchwałom zjazdu kupieckiego, uczestnicy Kongresu podobno znajdowali sobie drogę do hurtowników żydowskich i, jak fama głosi, dni uroczystości kongresowych przyniosły tym hurtownikom liczne, a pokaźne tranzakcje...

Niech czytelnik temu się nie dziwi. Niedawno na półkach księgarskich ukazał się wielki tom, wydany przez Centralę Związku Kupców w Warszawie (organizację kupiectwa żydowskiego) z okazji trzydziestolecia tego Związku *). Autor, dr. Ignacy Schiper, zawarł w tym tomie dorobek kilkudziesięciu lat swych badań nad dziejami gospodarczymi Żydów w Polsce. Dzieło dra Schipera należy powitać, jako poważny i obiektywny przyczynek do systematycznie zaciemnianej u nas, a tak skomplikowanej sprawy żydowskiej. Otóż notując skrzętnie fakty z dziejów dziewięciosetletniego handlu żydowskiego na ziemiach polskich, autor zaznajamia nas z losami powołanej w r. 1521 do życia koalicji głównych miast polskich do walki z handlem żydowskim. Sprawy, które zaprzątały zakończony przed kilku dniami kongres kupiectwa, stały już przed czterystu laty na porządku dziennym życia gospodarczego Polski. Mieszczaństwo polskie już wówczas starało się o uzyskanie t. zw. **privilegium do non tolerandis iudaeis**, co w dzisiejszej gwarze politycznej nazywa się „usunięciem Żydów z życia gospodarczego Polski". Ale swoista struktura gospodarcza Polski i stosunki społeczne, panujące w Rzeczypospolitej szlacheckiej, sprawiały, że postulaty antyżydowskie nielicznego i słabego mieszczaństwa polskiego nie znajdowały faktycznej realizacji w życiu potocznym.

Na dzisiejszy stan sprawy żydowskiej w Polsce złożyły się całe stulecia i żadne papierowe uchwały i „madagaskarskie" demagogie zagadnienia tego rozstrzygnąć nie zdołają. Bolesna ta sprawa wymaga rozumnego, spokojnego, a nadewszystko rzeczowego traktowania.

L. T.

*) *Dr. Ignacy Schiper:* Dzieje handlu żydowskiego na Ziemiach Polskich, Warszawa 1937, str. VII+792.

JAPOŃSKI BIAŁY BEZ
PUDER Z PUSZKIEM
cena Zł. 1,25
w najmodniejszych kolorach
J. SZACH WARSZAWA

Sprawa „Dziennika Porannego"

W poniedziałek kurator Z. N. P. p. Maciszewski przyjął delegację w osobach gen. sekretarza Unii Zw. Prac., członków Prezydium Zw Zaw. Pracowników Spółdzielczych, przedstawiciela Syndykatu Dziennikarzy w Warszawie oraz przedstawicieli delegacji strajkowej 46 pracowników „Dziennika Porannego".

Delegacja w obszernym referacie przedstawiła p. kuratorowi sytuację, jaka wynikła na terenie Spółdzielni „Oświata" w związku z zarządzonym przez sąd sekwestrem na skutek skargi p. Musioła. Delegacja zwróciła zwłaszcza uwagę na szczególne położenie pracowników „Dziennika Porannego", którzy na skutek skargi kuratora Z. N. P. zostali nagle pozbawieni warsztatu pracy i znajdują się w tej chwili w sytuacji bez wyjścia. W końcu delegacja zwróciła się do p. kuratora o załatwienie słusznych pretensii pracowników Spółdzielni „Oświata".

Po wyczerpującym omówieniu całokształtu sprawy p. kurator Maciszewski oświadczył, że pragnie załagodzić zadrażnienia, wynikła na terenie Z. N. P. i jego agend i przyrzekł ustosunkować się do wysuniętych postulatów, jeżeli będą one przedmiotem arbitrażu pana ministra opieki społ. jak to przewidują delegaci.

Walne zebranie pracowników „Dziennika Porannego" odbyte w dniu 22 b. m. uchwaliło jednogłośnie kontynuować akcję strajkową aż do całkowitego załatwienia wszystkich postulatów.

Po pracę dla ojca

11 letni chłopiec poszedł pieszo ze Stanisławowa do Warszawy

Bohaterem dnia w Stanisławowie jest 11-letni Władysław Lachowicz, który, nie mogąc patrzeć na nędzę, w jakiej żył ostatnio jego ojciec, zredukowany urzędnik, WYBRAŁ SIĘ PIESZO DO WARSZAWY, ABY TAM PROSIĆ O PRACĘ DLA OJCA I POMOC DLA RODZINY.

Starania chłopca nie pozostały tym razem bez skutku; ojciec jego otrzyma zajęcie.

Ale jakże wymowny i charakterystyczny dla obecnych stosunków jest tego rodzaju fakt!

Laureat nagrody pokojowej Nobla

Lord Robert Cecil dowiedział się o przyznaniu mu nagrody pokojowej z fundacji Nobla w momencie, gdy odbywała się jego promocja na doktora honoris causa w uniwersytecie Columbia w Ameryce.

Laureat wyraził swe zdumienie a zarazem radość, po czym zaraz wygłosił prelekcję o sytuacji w świecie oraz o potrzebie nawrotu do praworządności zarówno w stosunkach narodowych, jak i międzynarodowych.

Lord Robert Cecil urodził się w 1864 roku jako trzeci syn zmarłego w 1903 roku premiera Anglii lorda Salisbury'ego. Pochodzi on ze starej rodziny angielskiej, która dała Anglii wielu wybitnych mężów stanu, że wymienimy tylko Williama Cecila, który za czasów Elżbiety za zasługi położone dla państwa uzyskał tytuł lorda Burleigh'a.

Lord Robert Cecil został po raz pierwszy wybrany do parlamentu w 1906 roku, ale w roku 1910 przepadł podczas wyborów. Przy następnych wyborach znowu wszedł do parlamentu i w roku 1915/16 był podsekretarzem stanu w min spr. zagr., od roku zaś 1916 do 1918 był on ministrem blokady.

Po wojnie lord Cecil poświęcił się całkowicie pracy na rzecz pokoju i na rzecz Ligi Narodów. Jest dowej Federacji Pokojowej. Z przekonań jest konserwatystą. on przewodniczącym Międzynaro-

Chcesz szybkości i wygody— podróżuj Lotem

DZIAŁ LEKARSKI

Lecznice
Elektoralna 32
Jasna 20
WENERYCZNE SKÓRNE. PŁCIOWE
Od 9 r. do 9 wiecz. Niedziele do 1 pp.

LECZNICA wyłącznie dla
REUMATYKÓW
i ARTRETYKÓW
czynna od 10—1 i 4—7, Wierzbowa 11

Dr. Z. Fajncyn Leszno 36 9 r.—9 w.
w niedzielę do 2-ej
Weneryczne, płciowe, skóry
w lecznicy Koża 7

dr. med. K. KRAJEWSKI
WENERYCZNE, płciowe, pęcherza.
Przyjmuje w swojej prywatnej lecznicy specjalnej
Warszawa, Chmielna 56 od godz. 8 r. do 8 wiecz.

Hitler domaga się

rozszerzenia obszaru narodowego Niemiec

„Trzecia“ Rzesza nie rezygnuje z kolonii

HITLER W TOWARZYSTWIE LORDA HALIFAXA

W poniedziałek odbyły się uroczystości w Augsburgu z okazji 15-ej rocznicy utworzenia miejscowej organizacji narodowo - „socjalistycznej“. Punktem kulminacyjnym uroczystości było przemówienie kanclerza Rzeszy, wygłoszone w godzinach wieczornych. Kanclerz Hitler poruszył w swym przemówieniu przede wszystkim problem kolonialny. Mówca zaznaczył, że przed narodem niemieckim stoją nowe zadania —

ROZSZERZENIA OBSZARU NARODOWEGO.

W dalszym ciągu przemówienia kanclerz wyraził nadzieję, że świat uzna pewnego dnia słuszność żądań niemieckich, zwłaszcza że 68 milionowy naród niemiecki

OPIERAJĄCY SIĘ NA SILNEJ ARMII

będzie mógł skutecznie bronić swych interesów.

Przemówienie Hitlera, w którym zostało ponownie wysunięte zagadnienie kolonii dla Niemiec, odbiło się żywym echem w prasie angielskiej, tym bardziej, że zbiega się ono z odjazdem lorda Halifaxa z Berlina. Według ogólnej opinii przemówienie kanclerza Hitlera jest uważane jako reasumujące jedno z głównych zagadnień omawianych podczas rokowań lorda Halifaxa z politykami niemieckimi. Pewne koła komentują mowę kanclerza, jako dowód, że pomiędzy obu mężami stanu doszło do różnicy zdań w sprawie kolonii.

„Miecz japoński nie powróci do pochwy“

Japonia grozi Chinom

zajęciem Nankinu i wyprawą do Chin południowych

Admirał Suetsugu oraz gen. Ugaki, były gubernator Korei, odwiedzili premiera Konoye. Jak podaje agencja Domei, Suetsuku nalegał na konieczność przeprowadzenia do końca akcji karnej przeciwko Chinom

WŁĄCZNIE Z ZAJĘCIEM NANKINU,

występując przeciwko półśrodkom. Admirał domagał się, by akcja objęła

NIE TYLKO PÓŁNOCNE CHINY, ALE I POŁUDNIOWE.

Po konferencji z premieren admirał Suetsugu oświadczył dziennikarzom, iż

MIECZ, KTÓRY OBNAŻYŁA JAPONIA NIE MOŻE POWRÓCIĆ DO POCHWY,

dopóki konflikt nie będzie załatwiony zgodnie z interesami Japonii.

Gwałtowny atak na Anglię

Agencja Domei donosi: W centrum Tokio odbył się antybrytyjski meeting. Na meetingu tym przyjęto następującą rezolucję: Japonia rozpoczęła krucjatę przeciwko prokomunistycznym antyjapońskim Chinom w celu utrwalenia pokoju na Dalekim Wschodzie (?). W. Brytania dążąc do utrzymania swych monopolistycznych praw i interesów, nabytych w sposób sprzeczny z prawem przed laty, wstrzymuje postępy Japonii. Nie przestrzegając zobowiązań kraju neutralnego, Anglia prowadzi u siebie antyjapońską propagandę w celu wywarcia wpływu na opinię światową sensie przeciwjapońskim. Dalej rezolucja oskarża W. Brytanię, iż czyni wszystko co jest w jej mocy, by wywrzeć nacisk na Japonię, porozumiewając się ze Stanami Zjednoczonymi, wywierając wpływ na Ligę Narodów i występując z inicjatywą zwołania konferencji brukselskiej. Japonia uważa, iż cierpliwość jej wyczerpała się. Jesteśmy zmuszeni. brzmi dalej rezolucja, przedsięwziąć drastyczną akcję przeciwko ukrytemu wrogowi, który przeciwdziała działaniom japońskim w Chinach, popierając bolszewizację Chin. Wobec powyższych względów, zebrani na meetingu postanawiają:

1) Porzucić dotychczasową probrytyjską politykę.

2) Zamknąć wszystkie probrytyjskie instytucje w całej Japonii.

3) Unikać Londynu w japońskich zagranicznych tranzakcjach finansowych.

4) Bacznie czuwać nad Honkongiem który stanowi brytyjski ośrodek pomocy Chinom.

5) Odrzucić stanowczo wszelką brytyjską i obcą interwencję w obecnym konflikcie chińsko - japońskim.

Pierwsze grupy narciarzy w Tatrach

W Tatrach pojawiły się pierwsze w sezonie grupy narciarzy.

Samoloty sowieckie na froncie chińskim

Agencja Reutera donosi, że w poniedziałek po południu w walkach powietrznych nad Nankinem użyli Chińczycy po raz pierwszy samolotów sowieckich. Rząd chiński miał zakupić znaczną ilość samolotów w Z. S. S. R., które znajdują się w miejscowości Urumczi w prowincji Sinkiang. Piloci chińscy szkoleni tam są przez instruktorów sowieckich.

MAPA CHIN oraz pogranicza państw sąsiednich. Wysyłka po wpłacie należności na r-k Nr. 9389 w P.K.O. **40 gr.** Z przesyłką 50 gr.

„Wiadomości Turystyczne“ Warszawa, Zórawia 9.

Ostre wystąpienie delegata Chin

Konferencja w Brukseli

wznowiła swe obrady poto aby je znowu odroczyć

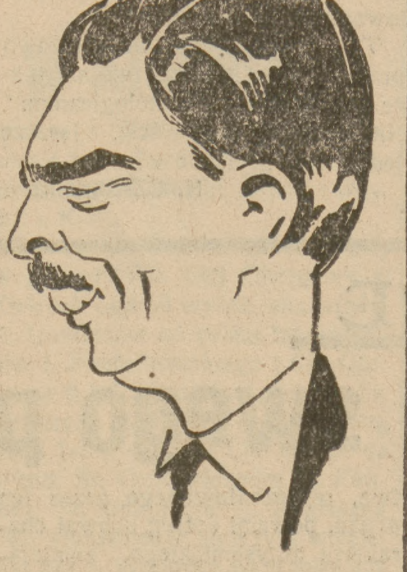
Konferencja w sprawie Dalekiego Wschodu w Brukseli wznowiła swe prace w nieobecności ministrów Edena i Delbosa oraz komisarza Litwinowa. Jak się zdaje, mocarstwa zebrane w Brukseli przyjmą nową rezolucję reasumującą sytuację, jaka wytworzyła się na skutek stanowiska Japonii i odroczą obrady konferencji na czas nieograniczony. W niektórych kołach zapewniają, że delegaci angielscy i amerykańscy porozumieli się już co do formuły jaka będzie przedstawiona delegacji francuskiej po nagłym wyjeździe Litwinowa, przeciwnym głosowaniu Włoch, nieoczekiwanym powstrzymaniu się od głosowania delegatów skandynawskich i wobec coraz bardziej nacechowanego rezerwą stanowiska Normana Davisa.

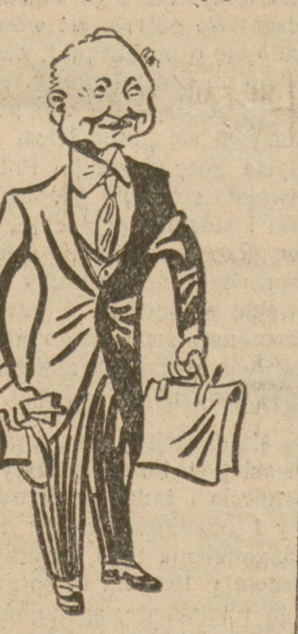
LITWINOW

Na poniedziałkowym posiedzeniu doszło do ostrego wystąpienia delegata Chin, Wellingtona Koo. Delegat Chin zażądał od zebranych porzucenia dyskusji na oderwane tematy i udzielenia Chinom rzeczywistej i realnej pomocy. Brak decyzji i zarządzeń mających okazać Chinom pomoc będzie w niektórych środowiskach (faszystowskich) niewątpliwie poczytywane za porażkę sił, zmierzających do przywrócenia pokoju na świecie. Chiny zwracają się ponownie do wszystkich mocarstw z żądaniem skutecznego poparcia Chin przez uchwalenie sankcji gospodarczych przeciw Japonii. Nawiązując do często powtarzanych deklaracji o „zasadach, które powinny rządzić stosunkami między narodowymi“, delegat Chin postawił zebraniu zapytanie: „Czy mocarstwa, które w tak uroczystej formie proklamowały te zasady skłonne są obecnie poprzeć swe słowa czynami“.

Na wystąpienie delegata Chin nikt nie odpowiedział..

MIN. EDEN

MIN. DELBOS

W Grecji nie wolno pisać

o Rządzie, drożyźnie, bolączkach robotniczych i żółtych związkach zawodowych

Jak donosi „Daily Herald“ z Aten, cenzura grecka rozsyła do redakcji dokładne instrukcje, co wolno drukować, a co nie. Jeśli mimo to coś zostaje w dzienniku skonfiskowane, nie wolno zostawić białej plamy i należy na miejsce skonfiskowanego artykułu czy notatki wstawić coś innego. Poza tym nie wolno pismom umieszczać artykułów czy informacyj krytykujących rząd, zapowiadających zmiany osobowe w składzie rządu, oświetlających działalność rządowych związków zawodowych, ruch cen, drożyznę artykułów żywnościowych etc. etc.

W mieście panuje zupełny spokój bo...

wszystkie sklepy są zamknięte

a cały ruch uliczny wstrzymany

Władze w Bejrucie przedsięwzięły energiczne środki, mające zapobiec ponownym manifestacjom ze strony członków rozwiązanych stowarzyszeń o charakterze pół-wojskowym. Kordony policji i oddziały szturmowe otoczyły dzielnicę, w której znajdują się instytucje rządowe. W dzielnicy tej zamknięte zostały kina i kawiarnie, a wszelki ruch jest wstrzymany. Zawieszona została również komunikacja tramwajowa w dzielnicach, gdzie odbywały się manifestacje. Obecnie, jak twierdzi policja w całym mieście panuje zupełny spokój. Policja ma rację.

Komentarze do koronacji

powodem rozprawy sądowej w Londynie

Agencja Reutera donosi: W Londynie zapadł wyrok w sprawie sądowej, wytoczonej przez księcia Windsoru Williamowi Heinemannowi, właścicielowi londyńskiej księgarni, z powodu wydania książki p. t. „Komentarze do koronacji“. Heinemann skazany został jedynie na zapłacenie grzywny pieniężnej, gdyż adwokat zastępujący go odwołał wszystkie, zawarte w książce przeciwko ks. Windsoru zarzuty i wyraził w imieniu swego klienta gotowość przeproszenia księcia.

Stu dziennikarzy zagranicznych

wydalono już z „Trzeciej Rzeszy“

Omawiając sprawę wydalenia z Niemiec korespondenta „Havasa“, francuskie pismo „Le Jour“ podaje, że w okresie reżymu hitlerowskiego wydalono już z Niemiec około 100 dziennikarzy zagranicznych.

Samochód runął do stawu

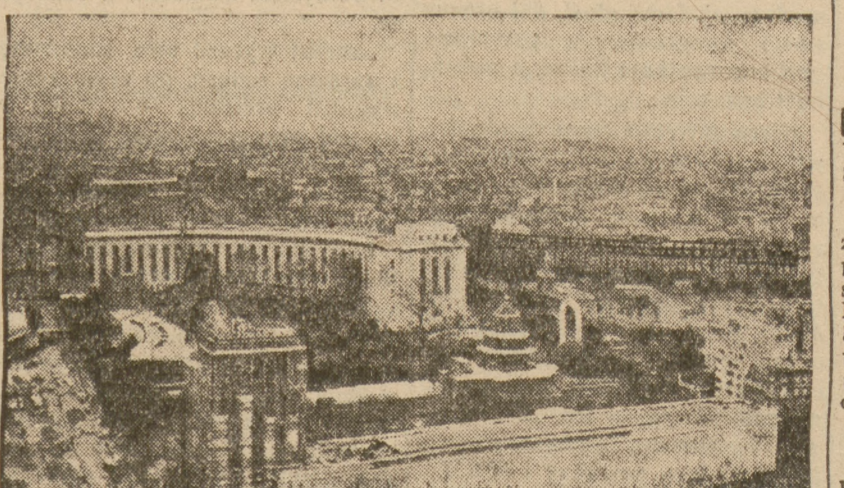
Jedna osoba zabita, a 7 rannych

W nocy z niedzieli na poniedziałek wydarzyła się w Panewnikach, pow. pszczyńskiego katastrofa samochodowa, ofiarą której padło 8 osób. Około godz. 1-szej w nocy samochód osobowy, kierowany przez szofera Józefa Sobotę z Mikołowa, wskutek silnej mgły zjechał do przydrożnego rowu o głębokości 3 metrów, a następnie do stawu. Samochód wywrócił się i przygniótł szofera, oraz 7 pasażerów. Jeden z pasażerów, Jan Nawrot z Bukowiny poniósł śmierć na miejscu. Szofer i dwaj pasażerowie odnieśli ciężkie rany, czterech innych pasażerów wyszło z katastrofy lżej rannych.

Zamknięcie Wystawy Paryskiej

28 milionów turystów

zwiedziło Wystawę Światową

OGÓLNY WIDOK WYSTAWY ŚWIATOWEJ W PARYŻU

Za dwa dni zamyka swe podwoje Wystawa Światowa w Paryżu po to, by je na wiosnę roku przyszłego znowu otworzyć. Jak dotąd przewinęło się przez wystawę i zwiedziło przy tej okazji Francję 2 miliony cudzoziemców, co dało olbrzymie wpływy i zarobki wielu przedsiębiorstwom.

Ogólna liczba zwiedzających Wystawę dosięgła cyfry 28 milionów, a same wpływy ze sprzedaży kart wejściowych przyniosły około 150 milionów franków. Oczywiście że turyści zostawili poza tym wiele miliardów we Francji.

Śmierć w bieda-szybie

Z Sosnowca donoszą, że na jednym z bieda - szybów w Zagórzu powstał z niewiadomych przyczyn pożar. Pracujący w podziemiach bezrobotni zdołali uciec na powierzchnię a tylko jeden z nich Jan Górecki w czasie wychodzenia na powierzchnię został zatruty gazami i spadł na dno szybu z wysokości 35 mtr., ponosząc śmierć na miejscu.

O powrót do demokracji

Odczyt w Klubie Demokratycznym

W stolicy w Klubie Demokratycznym w przepełnionej po brzegi sali odbył się pierwszy odczyt dyskusyjny dla członków klubu. Odczyt p. t. „Analiza sytuacji politycznej w Polsce“ wygłosił red. Wincenty Rzymowski. W dyskusji zabierali głos ob. Kowalski, Wojeński, Krahelska, Świdowski, prof. Handelsman i Nieniewska. Po wyczerpującej i ożywionej dyskusji uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję:

„Zgromadzeni na wieczorze dyskusyjnym członkowie Klubu Demokratycznego oświadczają, że w dobie dzisiejszej, pełnej napięcia wewnętrznego i zewnętrznego tylko powołanie całego społeczeństwa do udziału w odpowiedzialności za losy Rzeczypospolitej może zapewnić jej dalszy normalny rozwój polityczny i gospodarczy. Pierwszym warunkiem realizacji tego postulatu jest natychmiastowy powrót do demokratycznej tradycji wyborczej, która obowiązywała za życia Marszałka Piłsudskiego oraz jaknajrychlejsze na jej podstawie ogłoszenie nowych wyborów do Izb prawodawczych“.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

BOKS

SOKÓŁ POZNAŃSKI PRZEGRYWA MECZ W DESSAU 5:11

W niedzielę późnym wieczorem poznański Sokół, odbywający tournee po Niemczech, rozegrał trzecie i ostatnie spotkanie w miejscowości Dessau, przegrywając w stosunku 5:11. Niemcy wystawili bardzo silną reprezentację, złożoną z najlepszych bokserów Dessau, Lipska oraz Magdeburga.

PIERWSZY KROK BOKSERSKI W ŁODZI.

W Łodzi odbył się pierwszy krok bokserski, w którym wzięło udział 64 zawodników. Wobec tak wielkiej ilości zgłoszeń, rozegrano finały tylko w pięciu konkurencjach:

W koguciej pierwsze miejsce zajął Nowak (Sokół).

w lekkiej — Dzwonierski (IKP),

w półśredniej — Senerak (IKP).

w średniej—Kusman (Zjednoczone)

w półciężkiej — Wolski (WIMA).

PIŁKA NOZNA

CAŁA DRUŻYNA ULEGŁA WYPADKOWI.

Na terenie Rumunii w pobliżu Lugożu, autobus, w którym jechała drużyna piłki nożnej z Turn Sewerin, wpadł do rowu przydrożnego. Jeden zawodnik został zabity na miejscu, zaś kilku odniosło rany.

ZNOWU AWANTURY NA MECZU

W Tarnowie odbyły się zawody piłkarskie o mistrzostwo Ligi Okręgowej między Tarnovią a KS Koroną z Krakowa, zakończone wynikiem 2:0 (1:0) na korzyść Tarnovii. W czasie meczu doszło kilkakrotnie do awantur i wrogich demonstracyj publiczności przeciw sędziemu.

TENIS

KRÓL SZWECJI ZNOWU NA KORCIE.

Król Szwecji Gustaw V, znany w kołach tenisowych jako „Mr. G.“, po dłuższej przerwie, spowodowanej zakazem lekarzy, zjawił się znowu na korcie. Król, mając jako partnera, Szweda Schroedera, rozegrał spotkanie z parą jugosłowiańsko-szwedzka Puncec — Engstroev, odnosząc piękne zwycięstwo 6:4 5:7 7:5.

Lekkoatletyka

LEKKOATLECI JESZCZE STARTUJĄ.

W Toruniu odbył się pierwszy jesienny bieg na przełaj na dystansie 4000 mtr., organizowany przez Towarzystwo gimnastyczne „Sokół III“, w którym udział wzięli najlepsi długodystansowcy Pomorza.

Po wyrównanej walce pierwsze miejsce zajął Drogokupiec (Goplania Inowrocław) w czasie 13:11 sek.

Co jest zakazane?

„Nadmnierną gorliwość karze się na równi z przestępstwem"...

W październiku r. b. nauczycielstwo powiatu włodawskiego w woj. lubelskim odbyło nadzwyczajny walny zjazd. Jako jeden z punktów programu zjazdu przewidziano i wykonano przemarsz czwórkami przez ulice miasta, złożenie pod pomnikiem Kościuszki wiązanki kwiecia, odśpiewanie hymnu narodowego i „Pierwszej Brygady".

Za urządzenie pochodu pod pomnik skazano Prezesa Oddziału Pow. Z. N. P. we Włodawie na zapłacenie 100 zł. grzywny.

Przypomina się przytoczony przez naszego czytelnika ukaz Piotra Wielkiego: „Nadmierną gorliwość karze się na równi z przestępstwem"...

Komisja Rozjemcza przyznała słuszność pretensji biedaka

Ale nie ma sposobu wyegzekwowania należności

Niejaki Bronisław Bogusz pracował przez lat 10, jako dozorca na poczcie w Końskich. 1 maja 1937 roku został wydalony — wówczas zaskarżył Urząd Poczto wy w Końskich i Dyrekcję Poczt w Lublinie przed Komisją Rozjemczą dla spraw dozorców domowych o niewypłacone 445 zł. i dodatkowo — o 57 zł.

W obu wypadkach wygrał. — KOMISJA ROZJEMCZA, KTÓRA ORZEKA BEZ ODWOŁANIA, NA POSIEDZENIU W DN. 16.6 przyznała mu słuszność, WYROKUJĄC O OBOWIĄZKU ZAPŁATY ŻĄDANEJ SUMY DO DNI 14.

OD TEGO CZASU BIEDNY BOGUSZ CHODZI OD URZĘDU DO URZĘDU; OD WARSZAWY DO KOŃSKICH; OD SĄDU DO KOMORNIKA, — WSZYSCY PRZYZNAJĄ SŁUSZNOŚĆ JEGO PRETENSJI, ALE NIKT NIE CHCE DOPROWADZIĆ DO NADANIA WYROKOWI MOCY WYKONAWCZEJ!!

Ostatnio Dyrekcja poczt w Lublinie nadesłała do Bogusza pismo z dn. 13.X z zawiadomieniem, ŻE SPRAWA JEST „W TOKU ZAŁATWIENIA". I znowu minęło od tego czasu 1 i pół miesiąca, a pokrzywdzony Bogusz czeka bezradny i bezsilny.

Czy chęć wykazania biedakowi jego bezradności ma być mocniejsza od poczucia praworządności, sprawiedliwości

Do jakiej instancji apelować ma biedny człowiek, aby otrzymać to, co mu się należy?

Wiadomości z całej Polski

DZIKA ZBRODNIA.

W kolonii Grądy, pow. kolskiego, 36-letnia Stanisława Pietrzak podejrzewając swego męża 35-l. Wacława o zdradę, w czasie jego snu wycięła mu brzytwą narządy płciowe. Rannego w stanie bardzo ciężkim odwieziono do szpitala.— Pietrzakową aresztowano.

ŚMIERĆ W PŁOMIENIACH.

W Bełchatowie pod Łodzią wybuch groźny pożar w domu Sznajdera. W czasie pożaru, poniosła śmierć w płomieniach 5-letnia Terenia Sznajder.

RADIO

originalne wiedeńskie Kapsch, Philips Echo Thomson oraz Gramofony i Radiogramy.

Warszawa, „Rekord" Swiętokrzyska 25

ŚMIERĆ PRZY PRACY.

Na terenie huty „Batory" w Wielkich Hajdukach, w czasie ładowania trzech blach o łącznej wadze 17 ton, urwały się w pewnej chwili haki u dźwiga. Jedna blacha spadła na rewizora 29-letniego Ryszarda Kuzego, — który wskutek złamania kręgosłupa — poniósł śmierć na miejscu.

NAGŁY ZGON OBROŃCY SĄDOWEGO.

Podczas posiedzenia sądu grodzkiego w Lidzie, woj. wileńskie — zmarł nagle na udar sercowy obrońca sądowy Franciszek Rodziewicz, lat 72.

TRAGICZNA ŚMIERĆ W TRYBACH MŁYNA.

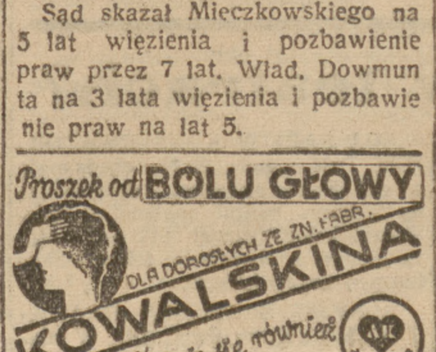
W Złotym Potoku koło Buczacza, woj. stanisławowskie, zajęty w młynie gospodarza Gniewosza, 17-letni Włodzimierz Wierzbicki, został chwycony w czasie pracy, przez pas transmisyjny. Koła rozpędowe porwały chłopca na strzępy.

ZA WYRABIANIE FAŁSZYWYCH PIENIĘDZY.

Sąd okręgowy w Wilnie rozpatrywał sprawę przeciwko b. pracownikom kolejowym: Bol. Mieczkowskiemu i Wład. Dowmuntowi oskarżonym o wyrabianie i rozpowszechnianie fałszywych 10-złotówek.

Oskarżony Mieczkowski do winy się nie przyznał, natomiast Dowmunt potwierdził wszystkie zarzuty aktu oskarżenia, tłumacząc się ciężkim położeniem materialnym.

Sąd skazał Mieczkowskiego na 5 lat więzienia i pozbawienie praw przez 7 lat. Wład. Dowmunta na 3 lata więzienia i pozbawienie praw na lat 5.

Kącik radiowy

DZIS 24.11. środa.

19.35 Człowiek jako autor w życiu odczyt dr. Al. Hertza.

20.00 Tańce wokalne — piosenki instrumentalne.

21.00 Koncert chopinowski — gra Olg Ilwicka.

22.00 „Szeherezada" — Rimski-Korsakowa w wyk. Ork. P. R. pod dyr. G. Fitelberga.

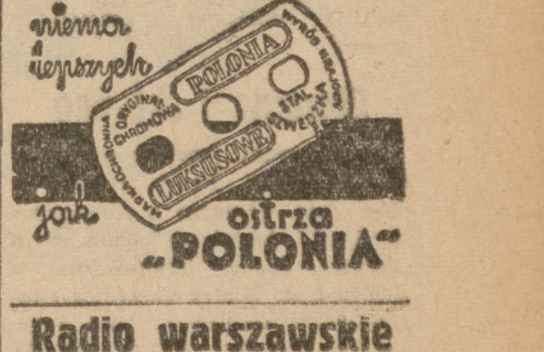
INTERESUJĄCY KONKURS.

Należy dać najtrafniejszą według własnego zrozumienia odpowiedź na pytanie:

„Dlaczego najlepszą gwiazdką jest odbiornik radiowy?"

Szczególnie wyróżniane będą odpowiedzi, ujęte w formę hasła radiowego. Wystarczy taką odpowiedź wypisać na karcie pocztowej i przesłać pod adresem: Polskie Radio, „Konkurs Gwiazdkowy" Mazowiecka 5 Warszawa 1, w ciągu dwóch tygodni trwania konkursu, mianowicie od 22 listopada do 5 grudnia włącznie. Oczywiście odpowiedź należy uzupełnić wyraźnie wypisanym imieniem, nazwiskiem i adresem uczestnika konkursu.

Wyróżnieni przez sąd konkursowy, który zwołany będzie dnia 7 grudnia, otrzymają wiele cennych nagród.

Doktór zapytuje, co ma zrobić z chorym

Jak wygląda opieka lekarska

w tartaku państwowym w Kielcach

W tartaku państwowym w Kielcach i w Zagnańsku, wbrew woli robotników narzucono doktora fabrycznego w miejsce Ubezpieczalni Społecznej. Obecne warunki leczenia w Ubezpieczalni nie odpowiadają klasie pracującej, ale leczenie robotników i ich rodzin przez doktora tartaku jest niedopuszczalne.

Na stwierdzenie powyższego przytaczamy parę faktów:

Przed kilku tygodniami jeden z robotników zachorował poważnie na skutek silnego przeziębienia przy pracy. Doktór fabryczny, po zbadaniu chorego zatelefonował do kierownika tartaku państwowego w Kielcach p. Lubosa i pytał się, co ma zrobić z chorym (!!), a później napisał dwie recepty: jedną do apteki tartaku a drugą do apteki prywatnej dodając ustnie: „Jak panu nie pomoże lekarstwo z apteki tartaku, to kup pan sobie prywatnie" (!!)

W ubiegłym miesiącu żona robotnika tartaku nagle zachorowała i choroba wymagała natychmiastowej pomocy. Kiedy robotnik zwrócił się z prośbą do kierownika tartaku, aby pozwolił mu skorzystać z aparatu telefonicznego i wezwać lekarza, pan kierownik odmówił, dodając, że telefon jest wyłącznie do użytku służbowego. Doktór przyjechał po trzech dniach.

Robotnicy złożyli podpisy na memoriale, który Sekretariat Okręgowy Zw. Rob. Przem. Budowlanego Drzewnego Ceramicznego Pokr. Zaw. w Kielcach przesłał do Zarządu Głównego w celu załatwienia tej sprawy w Ministerium Pracy i Opieki Społecznej.

Robotnicy domagają się ubezpieczenia w Ubezpieczalni Społecznej.

WIELKIE WYGRANE 2-ej kl. 40 Lot.

zł. 30.000 na Nr. 159308

„ 20.000 na Nr. 71066

również padły u

WOLANOWA

WOLANOW stale wzbogaca!

Radio warszawskie

ŚRODA, 24 listopada.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.15 Aud. dla szkół. 11.40 Miniatury instrumentalne (płyty). 12.00 Hejnał. 12.03 Aud. połud. Ork. dęte (płyty). Dziennik Młodości, wszystkiego dziedzicu — aud. poświęcona twórczości Żeromskiego, w oprac. H. Ładosza. 15.30 Wiad. gospod. 15.45 Krzysztof Kolumb — pog. W Frenkla dla dzieci starszych. 16.00 Uczmy się mówić. 16.15 Łódzka Ork. T. Rydera. 16.50 Pog. akt. 17.00 Elektryfikacja Niemiec. 17.15 Rec. wiolonczelowy Afrema Kinkulkina (z Wilna). 17.50 Higiena wieku szkolnego — pog. wygł. dr. Marceli Gromski. 18.00 Wiad. sportowe. 18.10 Romanse (płyty). 18.30 Program. 18.35 Aud. dla wsi. 19.00 Scena z książki T. Parnickiego „Aecjusz". 19.35 Człowiek jako aktor w życiu — odczyt, wygł. dr. Aleksander Hertz. 19.50 Pog. akt. 20.00 Tańce wokalne — piosenki instrumentalne (płyty). 20.45 Dziennik. 20.55 Pog. akt. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. Olgi Illiwickiej. 21.45 Piękno mowy polskiej. 22.00 Ork. P. R. pod dyr. G. Fitelberga: „Szeherezada" M. Rimski - Korsakowa. 22.50 Ostatni dziennik.

WARSZAWA II. 13.00 Utwory Mozarta (płyty). 14.00 Parę informacyj. 14.05 Program. 14.10 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Kwalifikacje dobrej niani. 15.15 Zespół S. Rachonia. 18.00 Soliści: J. Hupertowa — mezzosopran, T. Trzonek — altówka. 18.50 Muz. lekka (płyty). 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 Reportaż P. Puciata - Pawłowskiej z wystawy w I. P. S.-ie. 22.15 Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego gra do tańca. 23.00 Muz. lekka i tan. (płyty).

Krótkofalówka. 24.00 Dziennik w jęz. polskim i ang. Co słychać w sporcie polskim. Polska muzyka baletowa (płyty). Poznajmy Polskę — Poznań. Ze śpiewnika wielkopolskiego.

CZWARTEK, 25 listopada.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.15 Por. muz. dla liceów. Wyk.: Maria Marco — skrzypce, dr. Edward Steinberg — fortepian, dr. Seweryn Barbag — prelekcja i objaśnienia. 11.40 Śpiewa Tito Schipa—tenor (płyty). 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. południ. 15.30 Wiad. gospod. 15.45 Rozmowa muzyka z młodzieżą. 16.15 Muzyka rozrywkowa. 16.45 Audycja w 75-lecie Szkoły Głównej. 17.15 „Katarzynki" — słuchowisko regionalne w ukł. Bożeny Czyżykowskiej. 17.50 Poradnik i wiad. sportowe. 18.10 Skrzynka ogólna. 18.30 Program. 18.35 Andrzejki. 19.00 „Śmierć komedianta" — słuchowisko Józefa Mayena. 19.50 Pog. akt. 20.00 Mała Ork. P. R. pod dyr. Zd. Górzyńskiego, Wł. Szpilman i J. Żyński — 2 fortepiany. Chór Dana. W przerwie ok. godz. 20.45 Dziennik. 21.40 O rozmowie — szkic literacki Jana Miernowskiego. 22.00 Koncert kameralny. 22.50 Ostat. dziennik.

WARSZAWA II. 13.00 Sonaty klasyków wiedeńskich (płyty). 14.00 Parę informacyj. 14.05 Program. 14.10 Ork. E. Landowskiego. 15.00 Jak spędzić święto? 15.10 Koncert popularny (płyty). 18.00 Muz. rozrywkowa (płyty). 19.05 I. Gadejska sopran i Arkadiusz Bukin — fortepian. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 Budowa dzieła sztuki — wygłosi Nela Samotyhowa. 22.15 Muzyka rozrywkowa. 23.15 Muz. lekka i tan. (płyty).

KRÓTKOFALÓWKA. 24.00 Dziennik w jęz. polskim i ang. Muzyka ludowa w wyk. zespołu J. Różewicza. W przerwie ok. godz. 0.30. Pog. akt. Gawęda ze słuchaczami w języku ang.

Tabela loterii

5-ty dzień ciągnienia 2-ej klasy 40-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

100.000 zł.: 42327
10.000 zł. 133929
5.000 zł.: 40993 160574
2.000 zł.: 35843 103605
1.000 zł.: 57006 75372 100992 122003 156572 188958
500 zł.: 68594 97896 146103 110361 161166 192975
400 zł.: 14778 46661 50296 58806 61449 82421 137398 151417 164504
250 zł.: 22694 38885 47456 62130 66254 63947 73072 94959 91709 105168 102778 115009 137155 143510 165203
200 zł.: 23271 40426 60999 65113 81232 82043 93290 97492 110596 111906 113719 119596 121527 124541 124790 127296 126660 133291 135113 142588 148941 154579 158418 165496 172955 179279 186017

Wygrane po 150 zł.

149 2032 462 95 759 948 4250 417
5519 682 6123 571 715 7099 121 215
42 324 612 8145 434 511 9612 744
80 896 10723 835 79 11747 12772
822 13120 371 14003 361 77 746
15149 16877 908 18008 194 432 55
889 955 19431 97
20124 97 919 87 21758 23179 316
945 25578 689 828 26083 957 27606
872 29319 47 30270 31222 34031 196
253 386 762 35203 832 36740 37446
782 55
39232 614 40111 41155 541 42143
246 43300 411 44226 998 45287 379
435 46540 639 47527 646 76 48231
842 88 902 50045 382 888 51172
929 52525 45 999 53037 73 54616 34
55074 219 365 734 964 56350
57080 205 12 41 58014 604 730 59559
60473 61581 617 57 767 63317 966
64061 527 627 877 65605 66301 617
67738 72 942 68806 69549 70085
872 71152 843 72152 293 644 863
74178 75419 639 804
76162 865 77827 78317 39404
823 80378 630 82773 83233 401 860
85500 946 86138 88370 8974 290278
89855 93 91502 676 720 929
92615 717 61 93222 643 841 902 80
94227 850 477 812 982 95088 646
96458 97226 67 481 698 98023 814
99082 758 100475 77 521 63 798
101452 898 102433 858 103000
104598 105169 527 106002 107435
108403 611 805 10 71 109436 757
111223 113098 484
114053 801 15087 767 116044 62
651 841 117214 869 506 26 707 944
119677 875 120140 35 326 829
122104 824 55 988 123063 107 69
124139 923 125890 300 126044 60
124 127092 442 128657 129191 331
72 521 58 130005 563 131 742 133
541 819 956 134675 760 135169
388 137086 107 478 139260 817
140941 142291 438 9 143175 436
928 144412 146362 147363 148155
048 149106 151599
152201 153141 302 27 154579 608
80 155100 32 156036 118 747 876
156270 628 158826 160135 771 876
162378 429 164303 455 165398 166998
167215 169272 172408 842 173289 425
49 560 89 174233 304 175999 177321
601 809 29 960 178430 179011 213 494
997 180242 228 625 181299 182113 270
183343 184256 36 89 573 622 185354
590 9999 184039 973 187982 188019
113 202 189109 503 190762 192455 755
193230 194374 406 675 758

Wygrane po 50 zł.

306 570 927 1056 557 874 2687
787 92 865 373 42 4244 790 906
5256 6958 7087 8507 17 9118 50 424
10020 39 11202 375 558 12130 508
768 971 13315 486 540 944 14630 95
15089 111 386 795 964 95 16407 73
901 99 17230 325 810 989 18131 32
97 629 19509 692
20109 79 419 676 21045 83 701
22173 665 23147 220 415 812 24002
475 574 87 25353 425 59 894 966 86
27155 619 28741 62 29599 755 30580
31107 707 60 32327 447 766 33645
820 930 34563 35338 508 659 36153
505 37528
38150 39029 265 428 97 520 832
40287 487 527 41729 41 95 42256 81
512 35 649 821 26 945 43365 420 844
992 44163 234 382 448 90 574 669
45160 211 907 45023 79 486 623 825
47001 8 191 48025 318 654 747 938
49047 50228 465 620 781 51385 466
52034 545 600 53554 54978 55407 57
631 92 817 56014 153 277 637 5702
651 58141 248 328 59106 60108 47
383 552 910 61237 929 44 62181 246
327 411 865 63403 635 93 64063 68
486 747 801 65399 797 66168 503 47
631 716 846 67142 803 917 68141 498
693 69121 614 807 71057 95 627
72006 73191 287 422 644 74270 946
75064 453 828 85
76051 374 844 78932 71 79531
756 80054 404 971 81670 82026 910
83089 248 634 736 875 84420 25
92 671 778 85253 426 80 773 86167
87013 209 62 373 620 707 56 856
88102 5 312 659 827 30 89304 436
936 90246 631 751 978 91001 26
420 628 92740 55 93609 707 94030
79 95121 263 550 984 96008 815
97025 302 411 98654 99525 909
100226 933 101068 223 720 42
102099 421 104242 520 105027
628 748 106023 112 98 617 107182
530 83 109540 110325 487 712 823
934 67 111876 112291 113084 169
340 319
115361 116504 681 720 117115
567 665 783 49 118514 600 119024
400 813 120014 629 121124 237 543
882 968 122196 810 914 57 123995
124148 873 857 126 079 127340 870
128237 456 583 504 129011 36 461
41 130274 131707 58 846 132210
458 551 133091 163 561 134480
135708 136306 787 911 137505
138144 8 716 31 139111 72 420 543
140292 372 142307 70 82 487
143076 128 458 910 37 67 144104
148148 300 149267 441 748 150495
615 145088 682 146122 38 676 956
980 81 151285
152526 153138 345 601 957 154031
530 84 155371 154096 158057 153 271
54 516 41 703 159214 425 687 160730
937 161120 532 74 826 162173 462 968
163547 647 869 900 164081 277 823
165077 917 166475 167480 580 675 995
168184 302 892 169180 171102 71 340
172340 5 173393 597 174337 175447
781 174068 26 364 623 37 878 177103
588 740 178829 179988 180052 273
181081 522 35 182402 8 941 173317 468
954 184199 379 715 185365 744 186170
305 890 187300 32 79 493 188375
189020 546 190313 890 191588 645
830 192570 602 949 193302 519 941
194560 661

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20 tysięcy zł. padła na Nr.: 88070

10 tysięcy złotych na nr.: 56300, 168804;

5 tysięcy złotych na Nr.: 166361, 170993,

2 tysiące zł. na nr.: 73425, 146673, 166506, 168525;

1000 zł. na nr.: 48762 92838 97383, 100585, 188015,

500 zł. na nr.: 86190, 109826, 129691

400 zł. na nr.: 28900, 32281, 33609, 41820, 47531, 63868, 82539, 143802, 189439, 190664;

250 zł. na nr.: 562, 17081, 36887, 48800, 51281, 52850, 98192, 106606, 119258, 129710, 177048.

200 zł. na nr.: 14069, 14886, 15698, 27032, 28152, 32859, 33089, 45259, 51051, 61615, 72206, 100809, 100993, 106682, 114685, 126059, 127941, 129718, 142028, 151631, 153889, 160463 164487, 167658, 176221, 176292, 181199, 181952, 191956.

Wygrane po 150 zł.

344 119355 127890 122851 124105
126761 128521 128 190 800 718 139
724 33335 34319 855 136508 804 79
139647 140 604 32 143 801 144621
145380 893 146046 148028 714 153699
[illegible]
160470 869 163419 504 652 164449
[illegible]
177016 718 17126 180710 184170 [illegible]
35 684 8923 190488 192652 194204 28
312 98 545
5007 232 7343 8878 10034 320 12209
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
35180 38934 39763 889
40097 [illegible] 41144 56 42018 44605
[illegible]
49492 50506 51701 53230 55560 913
[illegible]
[illegible]
67087 68167 908 69564 741 73041
41 75496 512 76767
82876 83122 23 98 862 84108 85111
[illegible]
92657 709 94700 95477 375 97216
99621 100935 96 101494 103104 104206
397 690 108716 109154 281 109399 573
111811 23 114692 115086 116108 232
119578 688 120070 121392 122675 838
125081 984 127642 716
130306 131051 134735 137582 139962
140120 143956 145867 150010 151528
152254 332 153512 881 154065 774 878
155553 156404 067 157282 158802
159609 160043 161546 162855 158612
154435 814 166955 168245 385 169997
170106 173992 93 174422 175845
182434 183083 867 185114 186503
33 187636 191062 941 194615

Wygrane po 50 zł.

114416 29 115179 337 65 658 116358
117651 120807 121390 852 124256 372
867 125115 242 547 126129 285 527
43 656 127252 347 613 83 128291 489
129194 130675 131634 132178 133704
45 134228 43 401 135934 136642 137229
507 139316 971 140050 142303 776
143822 145991 147126 149890
152337 153346 259 669 154779 15023
298 156284 885 157284 490 778 15814
931 15915 5 1 12824 767 161814 163
16772 69587 7146 542 172130 453 173
426 177780 810 99 178608 762 858
197801 180090 458 554 946 181572
183557 184413 184508 613 189008
190106 751 191685 194 520 652 193
194629
835 902 1764 2086 522 762 946 3570
753 967 6467 897 941 7598 756 992
8029 518 9093 706 10169 839 11097
532 639 12711 13596 14284 548 16895
17019 102 228 19080 654 939 21235
826 602 21512 22750 23914 28 24215
373 696 732 25422 554 26216 375 27036
748 88 28963 29608
31103 34 58 65 32222 34067 777 36634
37769 38628 39215 871 41051 594 97
661 43643 770 44123 30 443 45635 920
46319 48542 952 49684 50262 735 939
95 61022 156 208 620 779 52217 727
832 53874 86 64072 55038 56336 428
57682 58047 79 671 59486
60448 61091 950 62302 692 63650
850 66409 67277 68047 414 853 69529
635 907 70056 662 880 71224 635 72025
73504 74173 78242 683 79024 80049
452 580 84704 60 88916 89848
90890 91204 413 92139 95248 540
[illegible]
[illegible]
[illegible]
962 100033 09 759 107505 108168 224
048 109174 91 111019 112159 113086
490 587 114904 116384 701 117671
118812 401 119480 603 56 120472 147
93 121690 122783 123399 124037 732
980
125258 556 128727 39 821 129044
131542 132553 133751 851 944 135147
234 776 136217 815 900 137367 139006
280 389 950 141408 143285 60 612
144929 146004 147122 148376 96 493
148991 150973 152001 483 153583
154036 155068 74 998 156501 827 911
165778 159917 161318 803 163427
164509 643
166882 959 167778 882 984 168883
954 169194 170150 236 171334 91
172087 178154 175354 686 178804
179934 181047 214 66 182780 183287
154612 788 185420 186747 808 9 70
187546 188403 643 723 897 189180 861
190097 215 192275 763 174207 818

IV ciągnienie

Wygrane po 150 zł.

665 1859 2554 2974 3101 4268
6870 8828 1163 723 995 12958 13498
14187 16073 384 828 17813 1800
20083 21876 24052 25155 26009
166 29217 30542 34100 453 8 69 599
772 35329 36155 963 39950 40025 57
108 459 42126 505 43716 44583 45447
655 46093 549 47119 48497 803 49012
51362 461 53033 154 204 488 751
[illegible]
60004 61112 63473 64380 841 67107
804 957 68064 908 69802 70309 968
71049 72354 73197
76870 78176 79711 30 81764 82702
83038 181 85019 844 86858 88293
89419 90480 485 94964 95163 222 477
847 96273 741 99772 101445 845 10252
104115 63 437 801 105285 108961

Wygrane po 50 zł.

2474 3118 3807 4161 4631 6000
6265 6408 6600 6739 6839 7066 9410
9871 10062 666 12660 13203 14723
15337 551 16140 17105 251 18562
20069 638 77 21302 478 22001 23348
24075 737 26149 27400 28392 31289
720 32008 252 76 35446 36624 37083
39088 396 583 40678 41561 87 621
43238 44532 45504 12 32 660 47068
350 402 558 8189 49232 718 50182
389 51198 671 733 [illegible] 55822 56482
7571 58530 839 60732 61173 62147
63302 68839 55 692111 907 71249
444 73370 635 922 74075 97 361
76327 77692 885 78204 79202 80277
392 648 896 914 81915 82549 83125
823 85279 715 805 86153 817 87412
645 88194 255 757 89397 520 90660
92264 301 784 882 93191 771 94300
461 523 651 902 7 95349 458 96302
477 97084 185 304 784 98684 102526
518 44 756 821 103389 451 944 60
104154 483 105633 106802 107619
109003 331 979 110146 111158 94 238
439 112119 878

ŻYCIE WARSZAWY

Warsztaty samochodowe

zwolnione od podatku przemysłowego

W związku z okólnikiem min. skarbu, zwalniającym stacje obsługi technicznej pojazdów mechanicznych od podatku przemysłowego, władze skarbowe zwróciły się do samorządu przemysłowo-handlowego o wydanie opinii, co należy rozumieć pod *pojęcie owych stacji.*

Samorząd gospodarczy podziela opinię, iż w każdym razie niepożądane jest definiowanie stacji obsługi przez drobiazgowe wyliczanie czynności, wchodzących w zakres ich działania, lecz pożądane jest ustalenie definicji ogólnej. Uwzględniając przy tym, iż w interesie motoryzacji oraz obronności kraju leży niewątpliwie jak najszersze ułatwianie warunków rozwoju przedsiębiorstw, zajmujących się remontem samochodów, należy rozciągnąć moc okólnika na wszystkie warsztaty, których zakres działalności obejmuje również *naprawę* samochodów.

Unormowania tego zagadnienia nie należy wobec tego *ograniczać* do precyzowania pojęcia stacji obsługi, lecz na zasadzie art. 39 ustawy o podatku przemysłowym trzeba *rozszerzyć* ramy zwolnienia podatkowego tak, aby w zakresie podatku przemysłowego korzystały z niego nie tylko stacje obsługi technicznej w ścisłym znaczeniu, lecz i placówki tego typu, zajmujące się ponadto *remontem* pojazdów mechanicznych.

Jesionka zniknęła

Abram Jabłoński (Świętokrzyska 15) zaprosił do mieszkania swego Stanisławę Chlubińską, kontrolną, zam. przy ul. Mostowej 26. Raczono się wódką. Gdy Jabłoński położył się spać, kobieta skradła jesionkę i ulotniła się. Na drugi dzień poszkodowany powiadomił policję, która złodziejkę odnalazła i osadziła w areszcie.

Chmurno i chłodno

Przewidywany przebieg pogody w dniu 24 b. m.: Ranek mglisty, w ciągu dnia chmurno z rozpogodzeniami. W dzielnicach południowych miejscami opady. Temperatura w pobliżu 0 st. Wiatry wschodnie i południowo - wschodnie, dolne słabe, górne z szybkością około 30 km./godz. Widzialność rankiem słaba, dniem dość dobra. Podstawa chmur do 800 mtr.

Zebranie Z. N. M. S.

W środę o godz. 7.30 w lokalu odbędzie się ogólne zebranie organizacyjne. Na porządku dziennym referat tow. A. Krygiera p. t. „10 LAT POLITYKI POLSKIEJ“ oraz sprawy organizacyjne.

Wystawa pośmiertna F. Ruszczyca w Zachęcie

W sobotę, dnia 20 listopada o godz. 12 w południe nastąpiło otwarcie w Zachęcie wielkiej wystawy pośmiertnej ś. p. Ferdynanda Ruszczyca. Wystawa ta obejmie przeszło 300 obrazów i szkiców.

Znakomity ten malarz, urodził się w Bohdanowie pod Wilnem dn. 27 listopada 1870 r.; kształcił się w Petersburgu pod kierunkiem słynnego pejzażysty rosyjskiego Kuindżi, dalsze zaś studia odbywał w Paryżu, Monachium i we Włoszech. Większą część życia spędził w rodzinnym Bohdanowie, malując przepiękne pejzaże, które przyniosły mu sławę. Obraz „Brzeg Wilejki“ otrzymał nagrodę im. Barczewskiego, przyznaną przez Akademię Umiejętności w Krakowie. Ś. p. F. Ruszczyc należał do „Sztuki“ krakowskiej i brał udział w licznych jej wystawach krajowych i zagranicznych. Ostatnie lata mieszkał w Wilnie, był jednym z inicjatorów założenia uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, gdzie przez szereg lat był profesorem i dziekanem wydziału sztuki. Zmarł dn. 30.XI.1936 r. w Bohdanowie.

Oprócz wystawy pośmiertnej F. Ruszczyca w Zachęcie otwarte będą: wystawa Związku Polskich Artystów Grafików, wystawa pośmiertna rzeźb Antoniego Wasilewicza oraz wystawy zbiorowe Bronisława Bartla, Stanisława Dybowskiego i Kazimierza Pręczkowskiego.

W niedzielę, dnia 28 listopada 1937 roku o godzinie 12-ej w południe odbędzie się w sali Teatru Narodowego

pod protektoratem
POLSKIEJ AKADEMII LITERATURY

AKADEMIA

ku czci

Bolesława Leśmiana

Słowo wstępne wypowie Jarosław Iwaszkiewicz.

Poezje Bolesława Leśmiana recytują:

Stefan Jaracz, Maria Wiercińska i Marian Wyrzykowski.

Bilety do nabycia w Kasie Teatru Narodowego, w Biurze „Orbis“, Marszałkowska 98 i w Związku Literatów Polskich, Pierackiego 16a.

Reklamacje w sprawie późnego doręczania pisma braku pisma u sprzedawców i kolporterów prosimy zgłaszać do Administracji, Warecka 7, tel. 513-89.

Nasza rubryka

STUDIUJĄCY NAUKI HANDLOWE, bez środków do życia i studiów błaga gorąco o pomoc na opłacenie czesnego szkolnego, mieszkania oraz na kupno podręczników szkolnych. Również gorąco prosi o ofiarowanie pracy biurowej, która umożliwi utrzymanie się na powierzchni życia i ukończenia studiów. Łaskawe ofiary i oferty pracy proszę składać do Adm. „Robotnika“ W-wa, Warecka 7 pod „Spragniony chleba i wiedzy“.

STUDENTKA Uniwersytetu wykwalifikowana korepetytorka poszukuje lekcyj. Postępy zapewnione. Tel. 11-65-46.

ROBOTNIK lat 23, ukończona szkoła powszechna, poszukuje jakiejkolwiek pracy, choćby za życie. Wiadomość dla Anatola w Adm. „Robotnika“.

Kronika organizacyjna

KOMISJA REWIZYJNA WOKR-u. Posiedzenie Komisji odbędzie się w czwartek, dn. 25 b. m. ul. Długa 21.

DZ. PPS. „PRACOWNIKÓW MIEJSKICH“. Dnia 24.XI.37 r. o godz. 19 punktualnie odbędzie się posiedzenie Komitetu w lokalu Dzielnicy przy ulicy Wareckiej Nr. 7. Obecność obowiązkowa.

DZ. PPS „ŚRÓDMIEŚCIE“ Ogólne Zebranie Sprawozdawcze z Rady Naczelnej tylko dla członków i członków Org. Mł., odbędzie się w piątek, 26 bm. o godz. 7.30.

Pierwsza zbiórka kandydatów na kurs dzielnicowy odbędzie się w piątek 26 b. m. o godz. 7-ej.

DZ. WOLA — CZYSTE dziś o godz. 7 wiecz. odbędzie się posiedzenie Komitetu Dzielnicy. Obecność wszystkich członków Komitetu obowiązkowa.

KOŁO KOBIET PPS. DZ. MARYMONT — ŻOLIBORZ podaje do wiadomości wszystkim towarzyszkom dzielnicy, iż wykłady odbywać się będą w każdą środę od godz. 18 do 19 (a nie w poniedziałki jak dotychczas).

Następny więc wykład odbędzie się dziś, t. j. w środę 24 b. m. o godz. 18 Prosimy o punktualne przybycie.

Konferencja budowlanych członków P.P.S.

Dziś w środę o godz. 7 w. ul. Kacza 7 odbędzie się Konferencja wszystkich członków Partii, zatrudnionych w przemyśle budowlanym.

Sprawy b. ważne — członkowie wszystkich Dzielnic partyjnych, budowlani stawcie się!

Oryginalny
„DRASTIN-LUBELSKI“
CZEKOLADA PRZECZYSZCZAJĄCA
DLA DOROSŁYCH I DZIECI
DZIAŁA SKUTECZNIE I ŁAGODNIE
CENA GR. 15
W POJEDYŃCZYCH PUDEŁECZKACH Z NAPISEM „DRASTIN-LUBELSKI“

T. U. R.

ODCZYTY W STOWARZYSZENIU BYŁYCH WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH (Senatorska 36). W czwartek 25 listopada o godz. 6 wiecz. tow. Piotr Jagodziński wygłosi odczyt na temat: „WSPOMNIENIA Z KATORGI W BUTYRKACH“ (z cyklu: „Wspomniania z katorgi i zesłania“). — Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

PROSZKI OD BÓLU GŁOWY
DLA DOROSŁYCH
ZE ZNAKIEM FABR.
PSZCZÓŁKA
Stosuje się również przy PRZEZIĘBIENIU GRYPIE i KATARZE

Gehenna robotników

w piekarni przy ul. Dzielnej 80

Przy ulicy Dzielnej 80 znajduje się piekarnia, należąca do Moszka Tugedmana. W piekarni tej pracuje 10 robotników piekarskich — Polaków i Żydów. Wspomniany Tugedman zaprowadził w swym zakładzie niesłychane warunki pracy: **wszystkich swych pracowników zmusza do pracy 14 godzin na dobę.** Gdy robotnik Jakubowicz nie chciał przekraczać czasu pracy, przedsiębiorca pobił go i wyrzucił z pracy.

Tugedman pędzi swoją piekarnię przez 7 dni w tygodniu. Odpoczynków ustawowych nie przestrzega. Umowę zbiorową bezceremonialnie łamie. Robotnikom za ciężką pracę płaci grosze. Tugedman do robotników mawia cynicznie: „dla mnie niema żadnych ustaw, przepisów ani umów zbiorowych, komu się nie podobają warunki w mojej piekarni, ten z miejsca może się wynieść“.

Tugedman ma swoją piekarnię i swoje sklepy oraz gospody w dzielnicy robotniczej. Odbiorcami jego pieczywa się prawie wyłącznie robotnicy. Ludzie pracy, zamieszkujący dzielnicę Okopowej, Dzielnej i in. winni nie kupować pieczywa, pochodzącego z piekarni Tugedmana, gdzie robotnicy są w niesłychany sposób gnębieni i maltretowani.

Sądzimy, że władze, powołane do ochrony pracy, weirzą w stosunki, panujące w piekarni przy ul. Dzielnej 80 i położą kres gehennie robotników.

Biskup Faron przed sądem starościńskim

Przed sądem starostwa grodzkiego południowo - warszawskiego stanął onegdaj ks. Władysław Faron, (Łucka 2), biskup kościoła staro-katolickiego. Wezwano go celem przesłuchania, w drodze rekwizycji, w sprawie urządzonej w dn. 22.8 r. b. w Brześciu n. Bugiem, na ul. Mickiewicza, procesji wyznawców kościoła staro - katolickiego bez zezwolenia władz. Za przekroczenie powyższe starostwo miejscowe pociągnęło ks. Farona do odpowiedzialności, przesyłając akta sprawy do Warszawy, aby po przesłuchaniu Farona, wydać odpowiedni wyrok. Badany zeznał, iż procesja obeszła jedynie dookoła kościoła, nie uważał więc za potrzebne wyjednywać na to zezwolenia władz.

Po przesłuchaniu, ks. biskup Faron stanął powtórnie, jako oskarżony w drugiej sprawie. W odpowiedzi piśmiennej do starosty grodzkiego południowo - warszawskiego, Faron prosił o odroczenie terminu przesłuchania na kilka dni, zaznaczając jednocześnie, iż oskarżenie go o urządzenie procesji uważa „jako charakterystyczny objaw policyjnych szykan“ w stosunku do jego osoby. Skargi w tej sprawie Faron przesłał równocześnie do p. premiera i do prezydium rady ministrów. Za użycie powyższego zwrotu, jako obrażającego władze policyjne, sąd starościński skazał biskupa Farona na 20 zł. grzywny.

Faron, zapowiedział odwołanie się do Sądu Okręgowego.

MAGISTER MATEMATYKI (politechnik) udziela matematyki, fizyki, przygotowuje jednocześnie do egzaminu na P. W. Dzwonić 2-40-57.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM. Dziś sztuka G. Zapolskiej „Panna Maliczewska“.

TEATR WIELKI: Nieczynny z powodu strajku personelu.

TEATR NARODOWY: Dziś premiera „Człowieka, który był czwartkiem“ Chestertona w reż. W. Redulskiego, dekoracje A. Pronaszki, muzyka Palestra. Obsada: Engelówna, Kossocka, Zelwerowicz, Ciecierski, Karpiński, Stępowski, Białoszczyński, Strachocki, Krzemiński, Socha i in.

TEATR POLSKI: Dziś widowisko legionowe „Gałązka rozmarynu“ Z. Nowakowskiego.

TEATR NOWY: Dziś i codziennie „Skiz“ — Zapolskiej.

TEATR LETNI: Dziś pierwszy jubileusz 25 przedstawień komedii Grzymały - Siedleckiego „Ormianin z Beyrutu“.

TEATR MAŁY: Dziś współczesna sztuka M. Morozowicz - Szczepkowskiej „Walący się dom“.

TEATR KAMERALNY: Dziś komedia Fr. Nowe „Krystian“ z Karolem Adwentowiczem w roli tytułowej.

CYRULIK WARSZAWSKI. Dziś wielka rewia satyryczna: „Ktoś z nas zwariował“.

TEATR MALICKIEJ gra co wieczór „Marię Stuart“ Słowackiego.

W próbach „Hamlet“ (reż. Benda) i „Candida“ (reż. Sawan).

WIELKA REWIA. Dziś i codziennie komedia muzyczna p. t.: „Podróż poślubna“ Początek o godz. 8

TEATR „MAŁE QUI PRO QUO“ Dużym powodzeniem cieszy się pełna humoru i subtelnej satyry rewia literacka „Na pięterku“ w koncertowym wykonaniu Miry Zimińskiej i Adolfa Dymszy na czele całego zespołu.

STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY: Dziś o godz. 7 wiecz. (ul. Narbutta) „Lekarz mimowoli“ Moliera.

W próbach „Wesele“ Wyspiańskiego z udziałem całego zespołu. Premiera 28 listopada (ul. Młynarska). Będzie to zarazem uroczysty obchód 30-lecia wielkiego poety.

TEATR „8.15“ daje wciąż przy przepełnionej widowni operetkę Gilberta „Cnotliwa Zuzanna“ w pomysłowej reżyserii W. Zdzitowieckiego.

ADA SARI W KONSERWATORIUM. Dziś o godz. 20.15 odbędzie się w sali Konserwatorium zapowiedziany jedyny recital znakomitej śpiewaczki koloraturowej Ady Sari, która powraca obecnie z triumfalnego tournee europejskiego.

ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE (Nowy Świat 19). W piątek, sobotę i niedzielę o godz. 8-ej sztuka Surguczewa „Jesienne Skrzypce“.

Premjera w Teatrze Narodowym

Dziś we środę dn. 24 bm. Teatr Narodowy wystawia premierę sensacyjnego widowiska „Człowiek, który był czwartkiem“, przeróbkę z powieści niedawno zmarłego znakomitego poety angielskiego G. K. Chestertona, wielkiego przyjaciela Polski i Polaków.

„Człowiek, który był czwartkiem“ grany był w szeregu teatrów Europy od Londynu począwszy a na Teatrze Kameralnym w Moskwie kończąc, w Polsce zaś grany był przez kilka lat we Lwowie.

Premiera wywołała wielkie zainteresowanie tem prawdziwie sensacyjnym widowiskiem.

„Walący się dom“

Wysoce interesująca sztuka utalentowanej autorki polskiej M. Morozowicz - Szczepkowskiej „Walący się dom“ w wybornej reżyserii Z. Ziembińskiego i w wykonaniu: Bogusława Samborskiego G. Buszyńskiego, Borowskiej, Małynieczówny, Niczewskiej, Wilczówny, Grolickiego, Ziembińskiego i Vorbrodta gromadzi co wieczór pokaźną ilość widzów, żywo oklaskujących sztukę i aktorów.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Molier na przedmieściu

„LEKARZ MIMO WOLI“ W STOŁECZNYM TEATRZE POWSZECHNYM.

Tradycja molierowska w stołecznym Teatrze Powszechnym jest bardzo młoda. Datuje się od zeszłego sezonu, kiedy wystawiono „Chorego z urojenia“ i zamyka się narazie premierą „Lekarza mimo woli“.

Możnaby się spierać o racjonalność tej pozycji repertuarowej, ale nietylko wielkie kompozycje dramatyczne mają sens w teatrze dla mas. Właśnie tak zwany lekki repertuar, a więc Molier, popularne wodewile i dorywcze kompozycje inscenizacyjne, jak „Z roku ów“ Poredy są niezawodną propagandą teatru na przedmieściu, bo Stołeczny Teatr Powszechny ma zaszczepić widzowi z przedmieścia potrzebę rozrywki kulturalnej i rozszerzyć skalę jego doznań psychicznych.

Stołeczny Teatr Powszechny ma związane ręce po pierwsze: rodzajem publiczności o swoistej strukturze duchowej, po drugie trudnościami technicznymi wystawy. O ile pierwsza przeszkoda może być dla inteligentnego inscenizatora odskocznią do twórczych nowatorstw, o tyle druga hamuje rozpiętość tego skoku.

Jakże przepłynął Molier między tą Scyllą i Charybdą?

Dekoracje rozwiązał bardzo trafnie szekspirowskim skrótem p. K. Związek. Każda piędź sceny została wykorzystana na start dla lotnego dowcipu Moliera. Gra zespołu (na specjalne wyróżnienie zasługują pp. Tomaszewski, Koecher, Związek) uproszczona do groteski wyraża się przede wszystkim w bogatej mimice i rozlewnej gestykulacji przechodzącej niekiedy w pantominę. W tym samym tonie utrzymana charakteryzacja degraduje zręcznie oziębłych etycznie bohaterów Moliera do roli niewinnych marionetek poruszających się posłusznie za każdym uśmiechem mistrza Poquelina.

Tak inscenizowany Molier rozbrojony jest całkowicie z dynamiki społecznej, która tyle strachu napędziła nieraz Ludwikowi XIV i Annie Austriaczce. Dla tego bawią się doskonale nietylko dorośli, ale i dzieci nie zdając sobie nieraz sprawy z satyrycznych, dziś już zresztą przebrzmiałych założeń komedii.

(b).

OGŁOSZENIA DROBNE

POSADY ZAOFIAROWANE

Poszukujemy akwizytorów (ek)—na stałą pensję — prowizję Złota 59/29 — 10—12. 259

RADIO I TECHNIKA

RADIO-RATY dwuletnie od 2 zł. tygodniowo. Wszystkie marki. Urzędnikom rabaty. „Technix“ — Bielańska 21. Tel 11-82-60.

RADIO najnowsze modele, lampowe od zł. 100. Philipsa na 15 rat miesięcznych. Patefony, płyty. Zegarki kieszonkowe, stołowe, i ręczne. Rowery na częściach angielskich. Warunki nadzwyczaj dogodne. Dla urzędników — pracowników państwowych — samorządowych specjalne ulgi „Radio - Select“ Marszałkowska 147. 204

KUPNO I SPRZEDAŻ

Maszyny Singera

3 złote tygodniowo. Chłodna 42—13 Pańska 40/22. Dzwonić 679-17.

ROZMAITE

MĘŻCZYŹNI sto procent sił męskich uzyska Pan, stosując aparat nr. 111. Naukową broszurę wysyłamy bezpłatnie dyskretnie „Inventus“, Warszawa, Aleje Jerozolimskie 35. 68

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Kapitan Taylor“.
ANTINEA: „Bohaterskie serce“ i „Zwariowana kapela“.
AMOR: „Królewska faworyta“ i „Kobieta bez maski“.
ACRON: „Zamaskowany jeździec“ i „Buster Keaton“.
BIS (Elektoralna 21): „Tajna brygada“ i „Syn admirała“.
ATLANTIC: „Ich stu i ona jedna“.
BAŁTYK: „Port Artura“.
AS: „Noc w operze“ i „Dwie sieroty“.
CASINO: „Czar cyganerii“ z Kiepurą i M. Eggerth.
CAPITOL: „Znachor“.
COLOSSEUM: „Linia Maginota“.
CZARY: „Legia zatraceńców“.
ELITE: „Małżeństwo z miłości“ i „Kusicielka“.
EUROPA: „Życie ulicy“.
FAMA: „Brzdąc“.
FILHARMONIA: „Szef wywiadu“.
FLORIDA (Żelazna 61): „Czarny orzeł“ i „Cały Paryż śpiewa“.
FORUM: „Zaginione miasto“ i „Ogród Allacha“.
GDYNIA: „Ty, co w Ostrej świecisz bramie“ i dodatki.
GLORIA: „Barbara Radziwiłłówna“ „Wesoły Biegun“.
HOLLYWOOD: „Z miłości dla Ciebie“.
[illegible]: „Dezerter Nr. 13“ i dodatki dźwiękowe.
IMPERIAL: „Café Metropole“.
ITALIA: „Zielony sygnał“.
JURATA: „Rose Marie“ i „Biały Tarzan“.
KOMETA: „Brutal“ i rewia.

Kino-Teatr KOMETA
ul. Chłodna 49, tel. 6.48-51.
„Brutal“
Dwie piękne kobiety — BINNIE BARNES i JENA DIXON — walczą o serce ukochanego brutala — VICTORA MC LAGLENA
Na scenie rewia

MASKA (Leszno 70): „New-York—San Francisco“ i „Krwawe perły“.
MEWA: „Niezwyciężony B.II“ i „Pan redaktor szaleje“.
MUCHA: „Skamieniały las“ i „Rozwód z przeszkodami“.
METRO: „Ślubowanie“.
MAJESTIC: „Zaginiony horyzont“.

MAJESTIC pocz. 5, 7, 9
W sobotę seans dod. 11 w. — W niedzielę i św. poranki 12 i 2
ZAGINIONY HORYZONT
reż. FRANK CAPRA
BALKON 75 gr. PARTER 1 zł.
Dozw. od 12 lat
Ostatnie dni.

MIEJSKI: „Ziemia Błogosławiona“.

MIEJSKI pocz. 5.15, 8, 10.15 święta 3.5.15, 8, 10.15
„ZIEMIA BŁOGOSŁAWIONA“
BILETY ULGOWE — WAŻNE za wyjątkiem sobót i świąt

NOWA TOMBOLA: „Ręce zawiniły“ „Poznali się w Monte Carlo“.
PETIT TRIANON: „Kaprys milionera“.
PALLADIUM: „Gdy kwitną bzy“.
PAN: „Trójka hultajska“.
POPULARNY: „Pani minister tańczy“ i rewia.
PROMIEŃ: „Władca podziemnego świata“ i „Za chwilę szczęścia“.
PRAGA: „Burgtheater“ i rewia.
PRASKIE OKO: „Lekkoduch“ i „Dzikie ścieżki“.
RAJ: „Biały anioł“ i „Łowca przygód“.
[illegible]: „Moja panna Mama“ z Darrieux.
RENA (Długa 9): „Amerykańska awantura“.
RIVIERA: „Nowoczesny Robinson Crusoe“.
ROMA: „Królowa Wiktoria“.
ROXY: „Mściwy jeździec“ i „Sto pociech“.
SOKÓŁ: „Penny“ i „Zbrodnia w lesie“.
SORRENTO: „Zamach w kasynie“ i „Casino de Paris“.
STYLOWY: „Dziewczęta z Nowolipek“.
STUDIO: „Jej największy błąd“.
ŚWIATOWID: „Niedorajda“.
SFINKS: „Dybuk“.
ŚWIT: „Toni z Wiednia“.
ŚWIAT: „Srebrna torpeda“ i „Kochana rodzinka“.
TON: „Dama Kameliowa“ i dodatki.
UCIECHA: „Siódme niebo“.
UNIA: „Nowoczesne małżeństwo“ i rewia.
VICTORIA: „Yoshihara“.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik“, Warszawa, Warecka 7.